

Niilo Mäki -säätiö sr

VUOSIKERTOMUS 2022

Hallintoneuvoston hyväksymä 25.4.2023

Kannen kuvan ottaja: Lasse Eskola

Sisällys

1. Tiivistelmä Niilo Mäki Instituutin toiminnasta vuonna 2022	4
2. Hanketoiminta vuonna 2022.....	13
3. Lastentutkimuslinikka	28
4. Koulutus ja julkaisutoiminta	29
5. Hallinto- ja tukipalvelut	35
6. Yhteistyö Suomessa	37
7. Kansainvälinen toiminta	40

Liitteet

- Liite 1. Niilo Mäki Instituutin tutkijoiden julkaisut 2022
- Liite 2. Niilo Mäki Instituutin henkilöstön jäsenyyksiä 2022
- Liite 3. OPH-rahoitteiset koulutukset vuonna 2022
- Liite 4. Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvosto ja hallitus 2022

1. Tiivistelmä Niilo Mäki Instituutin toiminnasta vuonna 2022

Niilo Mäki Instituutti on yksi merkittävimmistä oppimisvaikeusalan toimijoista Suomessa. Yli 30 vuotta toimineen instituutin toiminnan vahvoja arvoja ovat tutkimusperustaisuus, aktiivinen ja laadukas tutkimus- ja kehittämistoiminta, henkilöstön osaaminen ja asiantuntijuus sekä korkealuokkainen koulutus- ja julkaisutoiminta. Asiantuntijoiden työ luo uusia tutkimustuloksia, toimintamalleja, menetelmiä, materiaaleja ja muita tuotoksia, joita voidaan soveltaa käytännön toimijoiden tueksi. Niilo Mäki -säätiön vahvuus on erityisesti toiminnan tutkimusperustaisuus, mikä ilmenee myös muiden järjestöjen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Toiminnan ydinajatuksena on vahva tutkimuksen ja käytännön yhteistyö. Tätä on toteutettu yli 30 vuoden ajan muun muassa Perheneuvolan ja Niilo Mäki Instituutin yhdessä ylläpitämän Lastentutkimusklinikan kautta.

Olennaiset tapahtumat vuonna 2022

Säätiön toiminta yleisesti

Vuonna 2022 Niilo Mäki -säätiö sr:n (rekisteröity säätiö) toiminta kohdentui sääntöjensä mukaisesti lasten ja nuorten neuropsykologisen arvioinnin ja kuntoutuksen kehittämiseen. Säätiön ylläpitämän Niilo Mäki Instituutin keskeisenä tehtävänä on lasten ja nuorten oppimisvaikeuksien ja kehityksen erityishäiriöiden tutkimus ja niihin liittyvä arvioinnin ja kuntoutusmenetelmien kehittäminen, julkaisu ja kokeileminen, sekä alan asiantuntijoiden täydennyskoulutus. Niilo Mäki Instituutin toiminta vaikuttaa ja kohdentuu erityisesti oppimisvaikeuksia kohdanneisiin lapsiin ja nuoriin, heidän perheisiinsä, oppimisvaikeuksia työssään kohtaaviin ammattilaisiin, alalla toimiviin järjestöihin sekä oppilaitoksiin.

Niilo Mäki -säätiön strategiakauden 2021–2026 painopistealueet ovat: *korkeatasoinen tutkimus kohtaa käytännön, rohkeasti uudistuvat toimintamuodot sekä aktiivinen ja näkyvä vaikuttaminen.*

Vuoden 2022 yhteiskunnallisten tilanteiden vaikutuksia säätiön toimintaan

Vuoteen 2022 jatkunut COVID-19 -pandemia vaikutti säätiön toimintaan usean viime vuoden ajan ja vaikuttaa myös jatkossa. Etätyö ja osittainen etätyö (hybridimalli) ovat läsnätyön lisäksi normaaleja työntekomuotoja niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Läsnätyössä työskentelivät ne henkilöt, joiden työtehtävät sitä edellyttivät. Palaverreja ja kokouksia järjestetään edelleen pääosin etänä, mutta läsnäkokouksetkin olivat jälleen lisääntyneet.

Koulustuomintaa toteutettiin verkossa ja lähikoulutuksina, ja niihin liittyviä toimintamuotoja kehitettiin aktiivisesti. Koulutus- ja julkaisutoiminta toteutui kokonaisuutena odotuksia paremmin. Vaikka julkaisumyynti jäi odotuksia vähäisemmäksi, niin koulutusmyynti toteutui odotettua suurempana.

Venäjän sotatoimet Ukrainassa ja nopeasti noussut inflaatio vaikuttivat välillisesti säätiön toimintaan muun muassa kohonneiden kustannusten ja hintojen vuoksi. Inflaatiolla oli negatiivista vaikutusta myös säätiön rahastosijoituksiin, mutta niiden ei uskota olevan pysyviä.

Korkeatasoinen tutkimus kohtaa käytännön

Oppimisvaikeuksiin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta on Niilo Mäki -säätiön ja sen ylläpitämän Niilo Mäki Instituutin ydintoimintaa. Niilo Mäki Instituutissa oli vuonna 2022 käynnissä 15 rahoituksen saanutta tutkimus-, kehittämis- tai selvityshanketta (vuonna 2021 16 hanketta), yksi STEAn myöntämä yleisavustus säätiön perustoimintaan, kaksi NMI:n omarahoitteista kehittämishanketta, sekä 21 Opetushallituksen tukemaa opetustoimen henkilöstökoulutushanketta (vuonna 2021 18 henkilöstökoulutushanketta).

Uusia hankehakemuksia tehtiin vuoden 2022 aikana 14 kappaletta, joiden hakusumma oli yhteensä 4102254 €. Helmikuuhun 2023 mennessä on myönteisen päätöksen näistä saanut 8 kappaletta (57,1 % ja näiden yhteissumma on 1740439 €) ja kielteisen päätöksen 3 kappaletta (21,4 %, haussa näissä ollut 715 742 €). Päätöksiä odotetaan vielä kolmesta vuonna 2022 laaditusta hakemuksesta. Tutkimus- ja kehittämishankehakemusten suunnittelu- ja laatimisprosessin tueksi ja koordinoitiin Niilo Mäki -säätiöön perustettiin uusi tutkimuspäällikön tehtävä. Tavoitteena on tehostaa ja selkeyttää hakuprosessia ja tarjota tukea uusien ideoiden jalostamiseksi tutkimus- ja kehittämistoiminnaksi.

Niilo Mäki -säätiön hallintoa ylläpidettiin pääosin STEA:n yleisavustuksella, hankkeilta kerätyillä yleiskustannusosuuksilla ja koulutus- ja julkaisutoiminnan tuotoilla. Yleiskulua (hankkeissa myöntöajankohdasta riippuen 15-20 % kuluista ja kokonaiskustannusmallia noudattavien hankkeiden osalta 55-70 %) perittiin kaikilta hankkeilta, joiden rahoittajan säännöt eivät sitä erikseen kieltäneet. Vuoden 2022 hankehakemuksissa käytetty yleiskulueroin oli 20 %. Yleiskustannusosuudella katettiin hankkeille yhteisiä kuluja (mm. yhteiset tilat, hallinnon ja tukipalvelujen henkilöstökuluja, työterveys, siivous, yritysvakuutukset, työkykyä ylläpitävät toimet, virkistystoimet). Vuonna 2022 hallinnon ja tukipalveluiden sekä yleisten kulujen kulurakennetta oli tarkistettu vuoden 2022 alusta merkittävästi vähentyneen (-70 000 €) STEA:n yleisavustuksen vuoksi. STEA:n vuosittainen yleisavustus on vähentynyt vuoden 2020 tilanteeseen verrattuna yhteensä 140 000 €:lla, mikä luo pidemmälläkin aikavälillä painetta kulurakenteen seuraamiselle ja tarkastamiselle.

STEA:lta saadun yleisavustuksen lisäksi säätiöllä oli vuonna 2022 avustus- ja projektirahoituksella rahoitettua toimintaa seuraavasti.

STEA:n avustamaa hanketoimintaa olivat varhaiskasvatukseen kohdentuva *Leikitään ja keskitytään yhdessä* (C7291), hahmotushäiriöihin liittyvä *Nuorten Hahmola* (C9356), viittomakielisten lasten tukemiseen painottuva *Vikke – viittomakielisten lasten kielellisen kehityksen tuki* (C7407, päättyi 2022 lopussa) sekä *Pelaa fiksusti – Erityislasten digitaalinen hyvinvointi* (C9824), ja kohdennettu avustus *Lukumummi ja -vaari toiminnan levittämiseen* (AK4398).

Oppimisvaikeuksien arviointi ja tukeminen suomenruotsalaisissa kouluissa ja päiväkodeissa -hankkeet (ILS2-luki ja ILS2-tark) jatkuivat Svenska Kulturfonden-, Svenska Folkskolans Vänner- ja Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne -säätiöiden rahoituksella vuoden loppuun. ILS-luki (lukemisen, kirjoittamisen ja nimeämisen taidot) hanke sai jatkorahoituksen pitkäaikais tutkimuksen loppuunsaattamiseen ja ILS-tark (tarkkaavuuden ja itsesäätelyn taidot) jatkohankkeelle saadaan päätös keväällä 2023.

Suomen Akatemian tukemia tutkimushankkeita oli vuonna 2021 käynnissä kaksi: ReadDrama (Akatemiatutkijan hanke: *Projektimuotoisen lukuteatterin vaikuttavuus lukivaikeuskuntoutuksessa*) sekä siihen liittyvän tutkimusryhmän perustamiseen tarkoitettu ReadMore (Projektihanke: *Lukuteatteri lukivaikeuskuntoutuksen tukena*). Lisäksi Suomen Akademia oli myöntänyt erilliset tutkimuskulurahoitukset (*Readkulu* ja *Readkulu2*) liittyen ReadDrama-hankkeeseen.

EU:n Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Network (ITN) -hankkeen *Neo-Prism-C (Neurodevelopmental Optimal-Predictors Risk Factors and Intervention from a systems approach to maladjustment in children)* tutkimustyötä jatkettiin. Vuosille 2019-2023 ajoittuva tohtorikoulutushanke on Kyproksen yliopiston vetämä ja Niilo Mäki -säätiö on mukana hankekonsortiossa. Säätiön isännöimän väitöskirjaopiskelijan tutkinto tehdään Jyväskylän yliopistoon.

Ulkoasianministeriön *eTaleAfrica* -kehitysyhteistyöhanke jatkui eTale-ympäristön ja sen sisältöjen kehittämisellä. Hankkeeseen liittyvä työpaja järjestettiin vuonna 2022 Jyväskylässä. Hanke sai jatkorahoituksen vuosille 2023-2026 sisältöjen laajentamiseen matematiikkaan ja varhaiskasvatukseen. Hankkeen kumppaneina toimivat University of Zambia (Sambia), University

of Namibia (Namibia), Kenya Institute of Special Education (Kenia) ja Archbishop Mihayo University College of Tabora (Tansania) sekä Jyväskylän ja Helsingin yliopistot.

Teknolgiateollisuuden 100-vuotissäätiön rahoittamaa *EPM-pelaamalla paremmaksi* -hanketta toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa. Tavoitteena on kehittää alakouluun soveltuva uudenlainen matematiikan harjoitusmenetelmä sekä tutkia sen vaikuttavuutta. Vuonna 2022 toiminta kohdentui erityisesti menetelmän tekniseen ja harjoitussisältöjen kehittämiseen.

OPH:n hankerahoituksella toteutettiin *Lukeva koulu* -ohjelman käyttöön työkalu koulujen lukutaitotyön kehittämiskohteiden kartoittamiseen. Työkalu julkaistaan laajempaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

NMI sai Keski-Suomen liitolta rahoituksen *TOVIKS – Tukea oppimisvaikeuksiin Keski-Suomessa* -hankkeeseen vuosille 2023-2024. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan tukimuotoja lasten ja nuorten oppimisvaikeuksien ja neuropsykiatristen vaikeuksien tueksi ja vahvistetaan K-S hyvinvointialueen toimijoiden ja koulujen henkilöstön yhdessä tekemisen kulttuuria.

Prokoulu -toimintamallin toteuttamista jatkettiin suunnitelmien mukaan. Prokoulu-mallin käyttöönottavat kunnat hankkivat ja sitoutuvat kolmivuotiseen toimintaan, jossa kehitetään kunnan koulujen toimintakulttuuria positiivista käyttäytymistä tukevaksi. Komivuotista Prokoulu-toimintaa on aloitettu vuonna 2019 neljässä kunnassa, vuonna 2020 kahdessa kunnassa, vuonna 2021 kahdessa kunnassa ja vuonna 2022 yhdessä kunnassa.

Prokouluista varhaiskasvatukseen sovellettua *ProVaka* -toimintamallia ryhdyttiin toteuttamaan Vantaan kunnan kaikkien päiväkotien kanssa sekä Kuopiossa ja Imatralla. Uusia neuvotteluja käydään jatkuvasti Prokoulu- ja ProVaka-toiminnan laajentamiseksi.

NMI oli kumppanina Jyväskylän yliopiston koordinoimassa KELA-rahoitteisessa tutkimushankkeessa, jossa jatkettiin Lastentutkimuslinikalla tutkimuksissa ja kuntoutuksessa olleiden lasten seurantaa heidän aikuisuudessaan.

Niilo Mäki -säätiön omalla rahoituksellaan toteuttamaa kehitystyötä tehtiin Digilukiseulan alakoulun 3.-6. -luokille tarkoitettujen arviointimenetelmien (LUKINO, lukemisen, oikeinkirjoittamisen ja nimeämisen arviointi) parissa. Kaikkien Digilukiseulan versioiden (2. aste, yläkoulu, alakoulu), sekä niiden taustalla olevan Arvio-ympäristön ylläpitoa ja kehittämistyötä jatkettiin suunnitelmien mukaisesti.

Rohkeasti uudistuvat toimintamuodot

Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen on painottunut Niilo Mäki Instituutin toiminnassa viime vuosien aikana ja siihen on tärkeä panostaa myös jatkossa. Digitaalisuus konkretisoituu mm. digitaalisen arvioinnin mahdollistavassa Arvio-ympäristössä ja siihen kehitetyissä menetelmissä (Digilukiseula nuorille ja aikuisille, Digilukiseula yläkouluun, LUKINO), pelinkehitystyössä (mm. Ekapeli, EPM-Ekapeli Matikka, Spel-Ett), eTaleAfrica-oppimisympäristössä, Vikke-kuntoutusmenetelmän ja tutkimuksissa käytettävien arviointimenetelmien kehittämisessä.

Arvio-ympäristön jatkuvalla kehittämisellä ja ylläpidolla varmistetaan sen sisältämien arviointimenetelmien sujuva käyttö. Lisäksi Arvion uusia ominaisuuksia kehitetään vastaamaan käyttäjien tarpeisiin ja toiveisiin.

Niilo Mäki Instituutin kehittämiä omia tukijärjestelmiä (HR-järjestelmä, Ekapeli-kyselytyökalu) on kehitetty vaiheittain. Uutena ominaisuutena HR-järjestelmään on kehitetty Turvaposti-ominaisuus.

Sovelluskehitystä on kohdennettu ydintoimintoihin entistä tarkemmin ja kehittämistyötä on sen myötä voitu tehdä suunnitelmallisemmin ja resursseja paremmin hyödyntäen. Haasteena edelleen on resurssien aikataulutusta NMI:n hankkeiden määräaikaan sovellettuihin sovelluskehitystarpeisiin ja pitkäjänteisempää kehittämistä vaativien järjestelmien ylläpitoon.

Henkilöstön työsuhteiden kehittämissuunnitelma ja siihen sisältyvät työsuhteiden vakinaistamisen kriteerit (hallinto- ja tukipalveluiden/koulutus- ja julkaisutoimintojen tehtävissä sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa) otettiin käyttöön vuonna 2022. Tavoitteena uudistuksessa oli se, että Niilo Mäki Instituuttiin pitkäaikaisesti sitoutuneet osaajat toimisivat jatkossa enenevästi vakinaisissa työsuhteissa myös tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta. Uudistuksessa edetään vaiheittain ja vuoden 2022 aikana vakinaistettiin 6 tehtävää sekä perustettiin uusi tutkimuspäällikön tehtävä.

Aktiivinen ja näkyvä vaikuttaminen

Koulutus ja julkaisutoiminta on keskeinen osa Niilo Mäki -säätiön yleishyödyllistä toimintaa lasten ja nuorten neuropsykologisen arvioinnin ja kuntoutuksen kehittämiseksi. Koulutusta järjestettiin valtakunnallisesti NMI:n omina maksullisina koulutuksina sekä tilauskoulutuksina ja Opetushallituksen rahoittamina koulutuksina. Vuoden 2022 koulutukset järjestettiin suurelta osin vielä verkon välityksellä, mutta lähikoulutusten määrä lähti kasvamaan. NMI järjesti verkossa 38 (edellisenä vuonna 53) tilauskoulutuskokonaisuutta ja lähikoulutuksia 2 (edellisenä vuonna 0) tilauskoulutuskokonaisuutta, joiden kesto vaihteli tunnista koko vuoden kestävään prosessiin. Maksullisia koulutuksia toteutettiin 5, joista 2 lähikoulutuksia, 2 webinaaria ja 1 toteutettiin hybridinä. Maksullisia verkkotallenteita oli saatavilla 20 kpl.

OPH-koulutushankkeita oli NMI:n toteuttamina käynnissä 21 hanketta (edellisenä vuonna 18). Hankkeista yksi oli Jyväskylän yliopiston koordinoima LukiLoki -täydennyskoulutusohjelma. Lisäksi Lapin yliopiston koordinoimassa hankkeessa ja neljässä Jyväskylän ammattikorkeakoulun koordinoimassa hankkeessa NMI toimii osatoteuttajana. OPH-koulutushankkeissa toteutui 1) 11 verkkotallennekoulutusta 2) Yhteispeli hankkeessa 7oph7255 neljä lähipäivää ja hankkeessa 7oph7242 16 koulutuspäivää, joista 10 webinaareina, ja lisäksi 57 hankkeeseen osallistuvien koulujen koulutuspäivää, joista 19 webinaaripäivää – yhteensä 77 koulutuspäivää, 3) webinaareja 61 koulutusta, joissa yhteensä 125 opintopistettä, sekä 4) 18 koulutusta, joissa 32 lähipäivää ja opintopistettä.

Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti NMI Bulletin ilmestyi 4 kertaa. Lehden päätoimittajana toimi KT Sirpa Eskelä-Haapanen Jyväskylän yliopistosta. Lisäksi julkaistiin erillinen NMI Bulletinin teemanumero vammaistutkimukseen liittyen ja ruotsinkielinen erityisnumero.

Julkaisutiedote julkaistaan sähköisesti ja lisäksi siitä otettiin pieni painos painettuna. NMI:n toiminnasta, tapahtumista, julkaisuista ja koulutuksista tiedotettiin myös kuukausittain kahdessa erässä ilmestyvällä kuukausikirjeellä (yhteensä noin 30 500 vastaanottajaa) ja tarpeen mukaan täsmätiedotuksin. Tiedotusta painotettiin yhä enemmän myös sosiaaliseen mediaan (Facebook, Twitter ja Instagram). Niilo Mäki Instituutti järjesti virtuaaliset avoimet ovet keväällä ja syksyllä 2022.

NMI:n verkkosivujen etusivun ulkoasua uudistettiin pienillä käyttökokemusta parantavilla uudistuksilla.

Vuonna 2022 valmistuivat seuraavat NMI:n verkkokaupasta saatavat julkaisut:

- Kummi 20. Lukuteatteri – sujuvuutta ja varmuutta lukemiseen draaman keinoin.
- KUMMI 5. Aikamatkalla – Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoituksen harjoitusohjelma: ryhmän tukea lapsille ja kodin aikuisille
- Selkis – Yhteenlaskua ymmärtämään, 2. päivitetty painos
- Alakoulun DigiLukiseula luokat 1-2: LukiMat-palvelun sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet (maksuton).
- Alakoulun DigiLukiseula luokat 3-6: AKI – Luku- ja kirjoitustaidon arviointimenetelmä alakoulun luokille 3–6, sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet
- VIKKE suomalaisen viittomakielen harjoitusmateriaali (maksuton).

Koulutus- ja julkaisutoiminta toteutui talouslukujen perusteella kokonaisuutena odotuksia suurempana (+3,4 %). Julkaisujen myynti toteutui odotettua vähäisempänä, mutta sitä vastoin koulutusten myynti toteutui odotettua suurempana.

Julkaisujen myynti vuonna 2022 toteutui 7,4 % budjetoitua vähäisempänä ja edelliseen vuoteenkin verrattuna julkaisumyynti laski noin 8,5 %. Eräänä syynä tähän on digitaalisten arviointimenetelmien ja julkaisujen viivästyminen, mikä on lyhentänyt myyntiaikaa vuonna 2022.

Koulutusten myynti taas toteutui 17 % paremmin ennako-odotuksiin verrattuna. Myös edelliseen vuoteen verrattuna koulutusmyynti kasvoi 8,5 %. Koulutusten järjestäminen verkkototeutuksilla on lisännyt koulutukseen osallistumisen mahdollisuuksia ja valmiudet koulutuksiin osallistumiseen ovat parantuneet.

Prokoulu-toimintamalliin liittyvää koulutushanketta toteutettiin kahdeksan kunnan kanssa (vuonna 2021 8 kuntaa). Prokoulu-toimintaa laajennetaan vaiheittain uusiin kuntiin ja osassa kunnissa kolmivuotinen toiminta tuli päätökseen. Prokoulu-toiminnassa yhdistyy koulutus ja hanketoiminta ja kunta sitoutuu siihen kolmeksi vuodeksi. Varhaiskasvatukseen kohdentuva ProVaka-toimintamalli käynnistyi NMI:n uutena toimintana kolmessa kunnassa.

Digilukiseula (nuorten ja aikuisten digitaalinen lukiseula) oli NMI:n ensimmäinen digitaaliseen Arvio-ympäristöön kehitetty tuote, jota myydään lisenssipohjaisesti oppilaitoksille ja kunnille. Aiempina vuosina valmistuneiden 2. asteen ja yläkoulun DigiLukiseulojen rinnalle julkaistiin syksyllä 2022 myyntituotteena alakoulun vuosiluokille 3-6 suunnattu DigiLukiseula sekä maksuttomana vuosiluokkien 1-2 Digilukiseula. NMI:ssä kehitettyyn Arvio-ympäristöön kehitetään jatkossa uusia myyntituotteita sekä myös maksuttomia arviointimenetelmiä

Suomen- ja ruotsinkielisen Ekapelin jakelua ja ylläpitoa jatkettiin Niilo Mäki Instituutissa. Suomenruotsalaisille lapsille tarkoitettu Ekapelistä (SpelEtt) julkaistiin vuonna 2022 ILS2-hankkeessa kehitetty uusi lukemisen sujuvuuden harjoitteluun tarkoitettu versio SpelEtt Läsflyt.

Lastentutkimusklinikan toiminta jatkui Jyväskylän kaupungin Perheneuvolan ja Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Yhteistyö on mahdollistanut hankkeissa kehitettyjen toimintamallien kokeilun käytännön asiakastyössä, NMI:n tutkijoiden tutustumisen ja osallistuminen kliiniseen työhön sekä tuonut Instituutin hankkeille läheisen yhteyden käytännön toimintaan ja tutkimustarpeisiin. Lastentutkimuslinikalle NMS on tarjonnut tilat, henkilöresursseja sekä arviointi- ja tukimenetelmiä klinikan asiakastyön käyttöön. Lastentutkimuslinikalla tutkittiin 74 lasta oppimisvaikeuksien vuoksi (2019: 50, 2020: 83 ja 2021: 68 lasta). Lapsista 44 (59 %) oli Jyväskylästä. Kuntoutuksessa kävi 72 lasta (2019: 83, 2020: 72 ja 2021: 87 lasta). Osa kuntoutuksista oli alkanut jo vuonna 2021. Vuonna 2022 toteutui yksi, kuntoutusryhmä, jossa vahvistettiin yläkouluikäisten nuorten luetun ymmärtämisen ja toiminnanohjauksen taitoja. Keski-Suomen alueen psykologeja konsultoitiiin 67 lapsen asioissa (2019: 188, 2020: 142 ja 2021: 60). Keskimääräinen jonotusaika oli 1 vuotta 7 kk. (84 viikkoa) (2019: 1 vuotta 7 kk, 2020: 1 v 5 kk ja 2021: 1 v 7 kk). Vuodenvaihteessa 2022-2023 Lastentutkimusklinikan toiminta siirtyy Jyväskylän kaupungilta Keski-Suomen Hyvinvointialueelle, jossa Lastentutkimuslinikka toimii samassa yksikössä NEPSY-tiimin kanssa. Lastentutkimuskinikalta osallistuttiin aktiivisesti muutostyöhön. Niilo Mäki -säätiön ja Hyvinvointialueen yhteistyöstä Lastentutkimuslinikalla laaditaan sopimus vuoden 2023 alussa. NMI:n TOVIKS-hanke käynnistyi vuoden 2023 alussa ja siinä kehitetään ja kokeillaan uusia toimintamuotoja Lastentutkimuslinikan toiminnan tueksi.

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Niilo Mäki Instituutin kansainvälistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa jatkettiin hankesuunnitelmien mukaisesti. NMI:n hankkeista mm. eTale Africa ja NeoPrism-C toteutetaan yhteistyössä ulkomaisten yliopistojen ja muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Myös muissa hankkeissa on kansainvälisiä yhteistyökumppaneita mukana.

Yhteistyötä (hanketoiminta, materiaalityönto, jne.) jatkettiin alan järjestöjen, yliopistojen ja tutkimuslaitosten, oppilaitosten ja muiden organisaatioiden kanssa. Niilo Mäki säätiön asiantuntijoita osallistuu mm. Eduskunnan asiantuntijaryhmiin, muiden alan toimijoiden hankkeiden ohjausryhmiin, neuvottelukuntiin ja asiantuntijafoorumeille. Päätäjien kanssa käytiin vuoropuhelua oppimisvaikeuksiin liittyvissä teemoissa ja asiantuntijalausuntoja annettiin NMI:n toimintakenttään liittyen. NMI:n asiantuntijuuden näkyminen kansallisesti ja kansainvälisesti on tärkeää tulevien hanke- ja tutkimusrahoitusten saamiselle.

Hallinto ja henkilöstö

Koko vuoden 2022 ajalta tarkasteltuna Niilo Mäki Instituutissa työskenteli palkkasuhteessa tai tuntilistalla keskimäärin 64,7 henkilöä/kk (edellisen vuonna keskimäärin 59,2 henkilöä/kk), joista kokoaikaisia työntekijöitä oli keskimäärin 29,3 henkilöä kuukaudessa (edellisenä vuonna 29,1) ja osa-aikaisia 24,1 henkilöä (henkilötyökuukausina 12,1 htkk; edellisenä vuonna 11,3 htkk) ja tuntilistalla keskimäärin 11,3 henkilöä kuukaudessa (keskimäärin henkilötyökuukausina 1,6 htkk/kk; edellisenä vuonna 1,9 htkk/kk). Kokoaikaiseksi muutettuna NMI:n kuukausi- ja tuntipalkkaisten työntekijöiden lukumäärä henkilötyövuosina oli vuoden 2022 aikana noin 43,0 henkilötyövuotta (42,3 henkilötyövuotta vuonna 2021) kuukaudessa. Lisäksi NMI:ssä oli keskimäärin 2,0 henkilöä/kk harjoittelussa, apurahalla tai muussa ei-työsuhteisessa tehtävässä.

Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvosto kokoontui puheenjohtajansa Raimo Lappalaisen johdolla vuonna 2022 kaksi kertaa. Niilo Mäki -säätiön hallitus kokoontui puheenjohtajansa Päivi Fadjukoffin johdolla vuoden 2022 aikana 9 kertaa. Hallituksen jäsenet olivat vuonna 2022:

Jäsen

Päivi Fadjukoff, puheenjohtaja
Paavo Leppänen
Timo Ahonen
Ulla Richardson
Päivi Kalilainen
Anne Korhonen
Hannu Savolainen, varapuheenjohtaja

Varajäsen

Onerva Mäki
Tiina Parviainen
Reija Alen
Jyrki Saarivaara
Seppo Huhtiniemi
Kirsi Kallionpää
Tuomo Virtanen

Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvoston jäsenet ja heidän taustatahonsa olivat vuonna 2022 seuraavat:

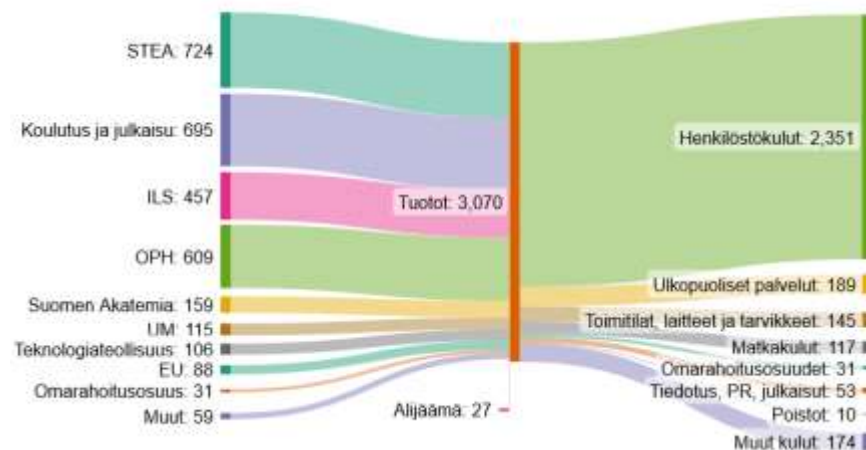
Raimo Lappalainen, pj	Jyväskylän yliopistosäätiö
Mikko Aro, vpj	Jyväskylän yliopistosäätiö
Onerva Mäki, vpj	Niilo Mäen perikunta
Marja-Leena Laakso	Jyväskylän yliopistosäätiö
Anna Rönkä	Haukkalan säätiö
Nico Holmberg	Jyväskylän kaupunki
Riia Palmqvist	Opetushallitus
Nina Hovén-Korpela	ADHD-liitto ry
Elina Salo-Orkamaa	Aivoliitto ry
Juha Lappalainen	Suomen CP-liitto ry
Katariina Pärnä/Kirsti Karila	Mannerheimin lastensuojeluliitto
Sonja Miettinen	Kehitysvammaliitto
Anne Vierelä	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Berndt-Johan Lindström	Svenska Kulturfonden
Päivi Lindberg	THL

Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita hallintoneuvosto- tai hallitustyöskentelystä lukuun ottamatta hallituksen puheenjohtajaa, jolle maksettiin korvausta 2018,28 €/vuosi. Hallituksen varsinaisista jäsenistä Timo Ahonen toimii eTale Africa -hankkeessa hankevetäjänä, josta hänelle maksettiin palkkaa 1244,78 €/kk. Säätiön johdolle on maksettu työsopimuksen mukaisesti palkkaa ja tilintarkastajille on maksettu

kohtuullisen laskutuksen mukaisesti. Säätiön lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty muita avustuksia, vastikkeettomia taloudellisia etuja, rahalainoja tai muita vastaavia etuja.

Talous

Niilo Mäki -säätiön vuositulos vuonna 2022 oli 27 209 € alijäämäinen (edellinen vuosi: 57 198 € ylijäämäinen). Niilo Mäki -säätiö on hoitanut kaikki taloudelliset veloitteensa sopimusten mukaisesti. Kuvassa 1 on tiivistettynä Niilo Mäki -säätiön tuloslaskelma vuodelta 2022.

Kuva 1. Niilo Mäki säätiön tuloslaskelma (tuhatta euroa) vuodelta 2022. Alijäämä esitetty kaavion alapuolella. Kaavio tehty SankeyMATIC-palvelulla.

Hallituksen hyväksymää Niilo Mäki -säätiön varainhoitoon ja sijoitustoimintaan liittyvää sijoituspolitiikkaa jatkettiin sijoitussuunnitelman mukaisesti. Yhteiskunnassa vallitseva korkea inflaatio ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat osaltaan vaikuttaneet sijoitusrahastojen negatiiviseen tuottoon vuoden 2022 aikana.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

STEA myönsi vuodelle 2023 jatkorahoitukset jatkuville hankkeille suunnitelmien mukaan. Säätiön hakeman yleisavustuksen (Ay5) STEA myönsi aiemman avustussuunnitelman mukaisena, mikä tarkoittaa avustuksen pienenemistä 70 000 €:lla ja ohjeellisen avustussuunnitelman mukaan NMS:n yleisavustuksen taso on 2023-2025 147 000 €/vuosi.

ILS-esikouluhanke sai rahoitukset Eduskunnan joululahjarahoista (200 000 €) ja Sundellin säätiöltä (150 000 €).

ILS-självregulation -hanke sai rahoitukset SfV:ltä, Svenska Kulturfondenilta ja BMR:lta (yhteensä 560 000 €).

Suomen Kulttuurirahasto ei myöntänyt Tivoli-hahmottamispelin kehittämiseen.

Tilinpäätöksen jälkeen tulleiden rahoituspäätösten myötä vuonna 2022 haettujen hankkeiden läpimenoprosentti nousi 64,3 %:iin ja rahasummia tarkasteltuna 56,1 %:iin haetusta summasta. 14,3 % hankkeista saa päätöksen vasta kesällä 2023.

Uusia hankehakemuksia valmistellaan tuleviin hakuihin. Lisäksi NMI:n omarahoitteinen kehittämis- ja tutkimustoiminta on jatkunut suunnitelmien mukaisesti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koronapandemian vaikutukset sekä yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset (inflaation nousu, Euroopassa käynnissä oleva sota) vaikuttavat vielä pitkään. Huoli lasten ja nuorten

eriarvoisuuden lisääntymisestä, oppimisen edellytysten ja hyvinvoinnin heikentymisestä on kasvanut viime vuosien aikana ja vaikutuksia nähdään vasta vuosien kuluessa. Niilo Mäki -säätiön toiminnalle oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyssä ja oppimisen edistämisessä vaikeuksista huolimatta on suuri ja entisestään kasvava tarve.

Niilo Mäki -säätiön hankkeiden määrän arvioidaan säilyvän samalla tasolla kuin aiemmin. Hakemusten valmistelun prosessia on kehitetty viime vuosina määrätietoisesti ja pyrkimys parantaa hakemusten läpimenoprosenttia on toteutunut. Vuonna 2022 hakemusten läpimenoprosentti on ollut tilinpäätökseen mennessä 57,1 % ja päätös puuttuu vielä 21,4 %:sta hakemuksista. Hankehakemuksissa on pyritty määrän sijasta panostamaan niiden laatuun.

Henkilöstön määrä on ollut viime vuosina maltillisessa kasvussa ja henkilömäärän arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla. Etätyöskentely sekä etätyöskentelyn ja toimistolla työskentelyn yhdistelmä tulee jatkumaan normaalina vaihtoehtona.

Koulutustoiminnan odotetaan jatkuvan vähintään nykyisellä tasolla, mutta kasvupotentiaalia on havaittavissa koulutuskentällä. Koulutustoiminnan kasvattaminen edellyttäisi lisähenkilöresursseja koulutussuunnitteluun. Täydennyskoulutushankkeille haetaan rahoitusta OPH:lta. Verkkokoulutukset ja webinaarit tulevat olemaan jatkossa olennainen osa koulutustarjontaa.

Julkaisujen ja digitaalisten tuotteiden myynnin odotetaan lisääntyvän erityisesti uusien, odotettujen digitaalisten alakouluun tarkoitettujen arviointimenetelmien myötä.

STEA:n yleisavustus on kahden vuoden aikana lähes puolittunut 280 000 € 147 000 €:oon. Säätiön hallitus ja toimiva johto ovat linjanneet tähän liittyviä toimenpiteitä. Lisäksi on huomioitava, että rahapelituotoilla rahoitettujen avustusten uusi rahoitusmalli otetaan käyttöön vuonna 2024. Uudessa mallissa on tavoitteena turvata rahapelien tuotoilla toimineille avustuksensaajille ennustettava, vakaa ja edunsaajien autonomian turvaava riittävä rahoitus. Mallissa valtionavustuksen kokonaisuus päätetään poliittisella päätöksellä neljälle tulevalle vuodelle kerrallaan. Vuoden 2023 alussa saadussa rahoituspäätöksessä oli mainittu ohjeellisena avustussuunnitelmana 147 000 €:n yleisavustus myös vuosille 2024 ja 2025.

Säätiön tilinpäätökset vuosina 2017-2019 ja 2021 olivat ylijäämäisiä. Vuoden 2020 taloustilanne olisi todennäköisesti ollut myös positiivinen ilman koronapandemian aiheuttamia muutoksia. Vuoden 2022 tilinpäätös oli alijäämäinen, johtuen osaksi suunniteltua pienempänä toteutuneista hankkeista, mikä vaikuttanut myös yleiskulujen kertymiseen ja osaksi kasvaneista kustannuksista (mm. ATK-tarvikkeet ja ohjelmistot, tietoliikenneyhteydet, ulkopuoliset palvelut). Osa kuluista kuitenkin vuorostaan toteutunut budjetoitua pienempänä (mm. toimitilakulut, henkilöstökulut). Kasvua tosin on näihinkin jo odotettavissa.

Kuitenkin odotukset tuleville vuosille ovat myönteiset. Euroopassa edelleen jatkuvat mullistukset eivät ole suoraan vaikuttaneet Niilo Mäki -säätiöön, koska säätiöllä ei ole toimintoja tai kytköksiä Venäjällä tai Ukrainassa. Sotatilanteen globaalit vaikutukset mm. hintojen nousuun, yleisen taloustilanteen kiristymiseen tai pakolaisvirtoihin voivat kuitenkin välillisesti vaikuttaa säätiöön jatkossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa on perustettu vuoden 2023 alussa hyvinvointialueita, joka on vaikuttanut rakenteellisiin muutoksiin hyvinvointialueen palveluissa. Aiemmin Jyväskylän kaupungin Perheneuvolan kanssa ylläpidetyn Lastentutkimusklinikan toiminta on vuoden 2023 alusta osana hyvinvointialueen toimintaa. Yhteistyösopimusta ollaan valmistelemaan hyvinvointialueen kanssa alkuvuonna 2023.

Myönteisen kehittämisen edistämiseksi tehdään pitkäjänteisesti työtä. Säätiön toimintaa kehitetään määrätietoisesti ja uuden strategian painotuksilla vahvistetaan säätiön asemaa oppimisvaikeusalan tunnettuna ja arvostettuna toimijana. Uusia tuotteita kehitetään ja aiemmin julkaistuja ajantasaistetaan ja ylläpidetään, NMI:n toiminnan markkinointiin ja näkyvyyteen panostetaan sekä henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia kehitetään. Näillä panostuksilla on

vaikutusta pidemmälle aikavälille ja niiden kautta voidaan vahvistaa Niilo Mäki Instituuttia varautumaan myös taloustilanteessa tapahtuviin muutoksiin. Säätiön toiminnassa korostetaan edelleen laadukkuutta ja korkeaa tasoa sekä toimien sovellettavuutta käytännön toimijoiden avuksi.

2. Hanketoiminta vuonna 2022

Leikitään ja keskitytään yhdessä, 2020-2022 (-2023)

<p>Projektin vetäjä: Liisa Klenberg</p> <p>Henkilöstö (2022): Liisa Klenberg, PsT, neuropsyk. erikoispsykologi, hankevastaava; Päivi Moisio, KM, VO, hankesuunnittelija; Sini Teivaanmäki, PsM, psykologi, hankesuunnittelija; Niina Posio, VEO, hankesuunnittelija</p> <p>Kesto: 2020-2022 (-2023)</p> <p>Rahoittaja: Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (STEA), STEA C7291, (126 419 €).</p> <p>Yhteistyökumppanit: <i>Järjestöt:</i> ADHD-liitto, Suomen Vanhempainliitto, Monikulttuurikeskus Gloria, Nicehearts ry/Naapuriäidit</p> <p><i>Kunnat:</i> Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki, Rovaniemen kaupunki, Liedon kaupunki</p> <p><i>Yliopistot ja tutkimuslaitokset:</i> Dione Healey (Otagon yliopisto, Uusi-Seelanti), Noora Heiskanen (Itä-Suomen yliopisto)</p> <p><i>Ohjausryhmä:</i> Tuuli Korhonen (ADHD-liitto), Laura Klemetti (Suomen Vanhempainliitto), Vesa Närhi (JY), Anita Puustjärvi (KUH), Titta Turunen (ELY-keskus), Ulla-Maija Ranta-Laiho, Sari Luksanen</p> <p>Tavoitteet LeKe yhdessä -hankkeen päätavoitteena on lasten itsesäätelyn ja toiminnanohjauksen kehityksen tukeminen ja vaikeuksien kasaantumisen ennaltaehkäiseminen varhaiskasvatuksessa ohjatun leikin avulla. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen, kotien ja sote-toimijoiden yhteistyötä.</p> <p>www-sivut: www.keskitytaan.fi https://www.facebook.com/leikitaanjakeskitytaan/ https://www.instagram.com/lekeyhdessa</p>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Keväällä toimintamallia muokattiin ja tuotettiin itseohjausmateriaali, jota soveltaen LeKe yhdessä-toiminta onnistuu kuntien itsenäisenä toteutuksena. Uutta materiaalia kehoitettiin Liedon kaupungissa 6 päiväkotiryhmässä, joissa mukana oli 111 3-6 -vuotiasta lasta. Leikkitoimintaa järjestettiin kahdella tasolla, ensin koko ryhmälle ja sitten pienryhmässä enemmän tukea tarvitseville. Päiväkodit järjestivät yhteisen LeKe-etävanhempainillan ja sosiaalitoimen perheohjaajat ohjasivat etävanhempainryhmän. Liedon toiminta toteutui suunnitellusti ja innosti myös uusia päiväkoteja ilmoittautumaan mukaan v. 2023 toimintaan.

Yhteistyökunnissa järjestettiin yhteensä neljä palauteseminaaria, joissa kerättiin kokemustietoa ja suunniteltiin toiminnan jatkamista. Keväällä 2023 toteutettavaa uusinta toimintamallia (varhaiskasvatuksen LeKe-toiminta + tehostettu yhteistyö vanhempien kanssa) varten pidettiin kaksi etäkoulutuspäivää, joihin osallistui 56 varhaiskasvattajaa yhteistyökunnista.

LeKe yhdessä -toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan v. 2021 toiminnasta kerätyn aineiston (n=178) perusteella. Arvioinnissa verrataan toimintaan osallistuneiden lasten taidoissa tapahtunutta muutosta toimintaa odottavien lasten taidoissa tapahtuneeseen muutokseen. Alustavien tulosten perusteella LeKe:een osallistuneiden lasten toiminnanohjauksessa on tapahtunut myönteisiä muutoksia sekä koko ryhmän että pienryhmätoiminnan jälkeen.

Viittomakieltä omaksuvien lasten kielellisen kehityksen arviointi, kartoitus ja tukitoimenpiteet - VIKKE, 2020-2022

Projektin vetäjä: Laura Kanto

Henkilöstö (2022): Laura Kanto, FT, puheterapeutti, hankevetäjä; Henna Syrjälä, FM, projektitutkija; Saara-Lotta Laukkanen, projektisuunnittelija; Matti Kinnunen, vastaava ohjelmistosuunnittelija; Enni Stylman, FM, ohjelmistosuunnittelija; Kiril Shenouda Khalil, FM, ohjelmistosuunnittelija ja Antti Kronqvist, FM, projektitutkija (JYU)

Kesto: 2020-2022

Rahoittaja: Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), STEA C7407, (114 917 €).

Yhteistyökumppanit: Kuurojen Liitto, Kuurojen Palvelusäätiö (Juniori-ohjelma), Suomen kuurosokeat, Kuurojen Lasten Vanhempien Liitto, LapCI ry, Suomen kuurosokeat, oppimis- ja ohjauskeskus Valteri ja Jyväskylän yliopisto.

Tavoitteet: Hankkeen tavoitteena on luoda suomalaista viittomakieltä omaksuvien lasten viittomakielen kehityksen tukemiseen soveltuva verkkovälitteinen harjoitusmateriaali. Tämän lisäksi hankkeen verkkosivulle laaditaan viittomakieltä käyttäville perheille ja heidän parissa työskenteleville eri alojen asiantuntijoille tietoa lasten viittomakielen omaksumisesta ja kehityksestä. Verkkomateriaalin pohjalta hankkeessa koostetaan kuntoutuskokonaisuus ja tarjotaan viittomakieltä omaksuville lapsille ja perheille uusia entistä vaikuttavampia ja heidän yksilöllisiin tarpeisiin paremmin kohdennettuja kuntoutuksellisia tukitoimenpiteitä yhteistyössä hankkeen järjestökumppanien ja viittomakieltä käyttävien perheiden kanssa.

www-sivut: <https://vikke.nmi.fi>

<https://www.facebook.com/VIKKE.hanke>

<https://twitter.com/HankeVikke>

https://www.instagram.com/vikke_hanke/

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Toimintavuoden 2022 aikana hankkeessa keskityttiin lapsille ja perheille suunnatun verkkopohjaisen harjoitusmateriaalin verkkosivuston laatimiseen sekä harjoitusmateriaalin sisällön tuottamiseen. Harjoitusmateriaali pilotoitiin perheille tarjotussa viittomakielen perheopetuskokeilussa ja julkaistiin kaikille avoimesti saataville 12/2022. Tämän lisäksi hankkeen verkkosivuille lisättiin sisältöä lasten viittomakielen omaksumisesta ja viittomakielen rakenteesta. Tämän verkkosivuilla olevan tietopankin tavoitteena on tarjota viittomakieltä käyttäville perheille sekä heidän parissa toimiville eri alojen ammattilaisille tietoa viittomakielestä, lasten viittomakielen kehityksestä sekä vinkkejä lasten viittomakielen kehityksen tukemiseen. Hankkeessa julkaistiin myös kaksi lapsille suunnattua viittomakielistä puuhakirjaa, joissa QR-koodin kautta avautuvien viittomakielisten videoiden avulla lapsi ja aikuinen pääsevät toteuttamaan tehtäviä, leikkejä ja pelejä. Hanke toteutti erilaisia tapahtumia ammattilaisille, perheille ja lapsille sekä vieraili erilaisissa kohderyhmille suunnatuissa tilaisuuksissa. Näin hankkeen työntekijät toimivat lukuisissa asiantuntija tehtävissä, kutsuttuina luennoitsijoina erilaisissa tapahtumissa niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin sekä jatkoivat tiivistä yhteistyötä eri alojen ammattilaisten sekä järjestöyhteistyökumppaneiden kanssa. Joulukuussa 2022 toteutettiin hankkeen päätösseminaari.

Projektin vetäjä: Suvi Ylönen

Henkilöstö (2022): Suvi Ylönen, YTM, KM, veo, ela; Marjo Naukkarinen, KM, ela, projektisuunnittelija; Johanna Kangas, KM, projektisuunnittelija; Mika Haapoja, KK, tietotekniikan insinööri (AMK), it-suunnittelija; Taru Rossi, lasten ja nuorten erityisohjaaja, projektisuunnittelija; Johanna Stenberg, Neuropsykologian erikoispsykologi, PsM, Kuntoutussäätiö; Kati Peltonen, Erikoistutkija, PsT, Kuntoutussäätiö; Juha Lahti, KM, erityisluokanopettaja, (tuntityö)

Kesto: 2021-2024

Rahoittaja: Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), STEA C9356, (154 710 €).

Yhteistyökumppanit: Kuntoutussäätiö, ADHD-liitto ry, Aivoliitto ry, Autismiliitto ry, Erialaisten oppijoidenliitto ry, Suomen CP-liitto ry, Ammattiopisto Spesia, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, Nuorten talo Jyväskylä

Tavoitteet: Tavoitteena on tarjota vertaisryhmätoimintaa, tietoa, tukea ja tunnistamisen välineitä hahmotusvaikeuksisille 15–19 -vuotiaille nuorille, heidän läheisilleen ja nuorten kanssa toimiville tahoille

www-sivut: www.hahku.fi <https://www.facebook.com/hahmottaminen>
www.instagram.com/aivuli_22
www.youtube.com/channel/UCZ7vGeAAoYi6iQAt_XXS39w

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Hankkeen ensimmäisenä kokonaisena toimintavuotena järjestettiin viisi kolmipäiväistä Hahku-mentorikoulutusta yläkoulun ja toisen asteen toimijoille, päivitettiin Hahmola-oppimisympäristöä (järjestelmäpäivitys Moodle4) ja Hahku.fi-tietopalvelua sekä järjestettiin työpajoja ja kehittämiswebinaareja järjestöille ja nuorten kanssa työskenteleville.

Lisäksi järjestettiin vertaistapaamisia vanhemmille, joiden lapsilla ja nuorilla on hahmotusvaikeuksia ja aloitettiin webinaarisarja henkilöille, joilla on hahmotusvaikeuksia sekä heidän läheisilleen. Syksyllä 2022 hankkeessa myös suunniteltiin ja toteutettiin uusia nuorille kohdennettuja sisältöjä Hahmolaan, suunniteltiin nuorten vertaisryhmätoimintamalli sekä suunniteltiin ja toteutettiin digitaalista hahmottamispakopeliä.

Vuoden 2022 hankkeen tuotoksina syntyivät Hahku-kortit ja hahmotusvaikeuksien kartoituslomake nuorille, digitaalinen saavutettavuus -materiaali, Hahku.fi-tietopalveluun Koettua-osio sekä yhteistyössä Aivoliiton Pihalla-hankkeen kanssa Hoppi-materiaali.

Pelaa fiksusti – erityislasten digitaalinen hyvinvointi, 2022-2025

<p>Projektin vetäjä: Adrienn Jalonen</p> <p>Henkilöstö (2022): Adrienn Jalonen, FT, hankevetäjä; Päivi Merjonen, PsT, projektisuunnittelija; Julia Turok, PsM, projektisuunnittelija; Kullberg Nina, FM, projektisuunnittelija (tuntityö)</p> <p>Kesto: 2022-2025</p> <p>Rahoittaja: Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), STEA C9824, (106 230 €).</p> <p>Yhteistyökumppanit: Lastentutkimuskeskus (Jyväskylän kaupungin perheneuvola ja Niilo Mäki Instituutti) Suomen Vanhempainliitto, ADHD-liitto, Autismiliitto, Ehyt ry</p> <p>Tavoitteet: Pelaa fiksusti -hankkeessa kehitetään erityislasten liiallista pelaamista ja älylaitteiden käytön haittavaikutuksia ennaltaehkäisevä ja niiden järkevään käyttöön tähtäävä ohjausmenetelmä, jonka avulla vanhemmat voivat seurata ja ohjata lapsen internet- ja pelikäyttöä. Tavoitteena on, että erityislasten digitaalinen hyvinvointi paranee hankkeessa saadun tuen turvin. Kehitettävän menetelmän ansiosta perheitä kuormittava arki helpottuu, koska liiallisen pelaamisen aiheuttamat ongelmat vähenevät. Kohderyhmänä ovat lapset, joilla on hermoston kehityksellisiä häiriöitä (ADHD, autismitietäminen häiriöitä, oppimisvaikeuksia) sekä heidän perheensä. Ryhmä- ja vertaisryhmätoiminnassa ohjataan lapsia ja vanhempia uusiin toimintatapoihin ja pelaamiseen liittyvän struktuurin luomiseen arjessa. Ohjausmenetelmästä hyötyvät kaikki perheet, joissa kamppaillaan liiallisen pelaamisen haittavaikutusten kanssa. Materiaalit ja toimintamalli siirretään perheiden, koulujen sekä järjestöjen käyttöön.</p> <p>www-sivut: https://pelaafiksusti.nmi.fi/</p>
--

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Ensimmäisenä toimintavuonna hankkeessa kehitettiin kyselyt digipelaamisesta vanhemmille ja lapsille. Kysymyksillä pyritään selvittämään ongelmapelaamisen haittoja ja arjen monipuolisuutta. Tutkimusjakson alku- ja loppumittauksiin syksyllä osallistui interventoryhmän 5 perhettä ja kontrolliryhmän 9 perhettä. Ryhmätoiminta lapsille ja vanhemmille järjestettiin kerran viikossa 8 kertaa. Lasten ryhmissä lapsia tuettiin pelaamisen sekä arjen taitojen hallinnassa ja itsesäätelyn oppimisessa keskustelun ja yhteisen tekemisen kautta. Lapset saivat vaikuttaa sisältöön ja ryhmissä pelattiin erilaisia pelejä, suunniteltiin oma lautapeli ja kannustettiin perheitä kokeilemaan uusia vapaa-ajanviettopaikoja. Vanhemmille ryhmissä tarjottiin tukea ja välineitä kotiin pelikasvatukseen. Ryhmät sisälsivät asiantuntijoiden alustuksia digipelaamiseen ja hyvinvointiin liittyvistä aiheista, yhteistä keskustelua ja vertaistukea. Lapsille järjestetään myös viisi liikuntakertaa Likesin toimesta. Liikuntaryhmissä lapset pääsevät vaikuttamaan ryhmien sisältöön. Liikuntaryhmissä toteutettiin mm. vierailu trampoliiniparkissa ja pallopelejä. Vanhempien kyselyn mukaan lasten yliaktiivisuus ja käytösoireet vähenivät interventoryhmässä, mutta lisääntyivät kontrolliryhmässä. Vanhemmat raportoivat myös siitä, että perheessä on keskusteltu pelaamisesta ja lapsella on myönteisempi käsitys liikkumisesta tai lapsen liikkumisen määrä on lisääntynyt. Osa perheistä myös alkoi käyttää arkea strukturoivia keinoja. Hankkeen henkilökunta on tutustunut aiheesta ilmestyviin artikkeleihin sekä osallistunut tapahtumiin. Olemme myös tiedottaneet hankkeesta NMI:n sivuilla, somessa ja NMI:n uutiskirjeessä. Yhteistyötapaamisissa on järjestynyt Ehyt ry:n, Itä-Uudenmaan Kumppanuustalo – hankkeen ja Sosped-säätiön kanssa. Hankkeen ohjausryhmässä on edustajia ADHD-, Autismi- ja Vanhempainliitolta, NMI:ltä, Lastentutkimuskeskuksesta, Likesilta ja EHYT ry:ltä. Tapaamisissa on keskusteltu hankkeen toteutuksesta sekä saatu asiantuntijaneuvoja hanketoiminnan kehittämiseen.

Projektin vetäjä: Adrienn Jalonen

Henkilöstö (2022): Adrienn Jalonen, FT, hankevetäjä; Annastiina Kettunen, FM, projektisuunnittelija; Roosa Karhunen, KM, projektisuunnittelija

Kesto: 2018-

Rahoittaja: Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (STEA), STEA AK4398, (82 160 €).

Yhteistyökumppanit: Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Jyväskylän kaupungin perusopetuspalvelut, Suomen Vanhempainliitto, Lukukeskus, Monikulttuurinen kirjasto, Lukuliike, Lukeva koulu

Tavoitteet:

Tavoite 1. Lukumummi ja -vaari -toiminta levitetään osaksi/saadaan juurtumaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton piirien ja muiden yhteistyötahojen toimintaan. 1.1. Toiminnasta vastaavat koordinaattorit koulutetaan toiminnan asiantuntijoiksi. 1.2. Toiminnan koordinaattoreille tarjotaan jatkuva asiantunteva tuki ja ohjaus. 1.3. Jatkuvasti päivitettävän materiaalin ja tutkimusperustaisten perehdytysmenetelmien ansioista toiminta pysyy korkea- ja tasalaatuisena valtakunnallisesti. NMI kouluttaa joka vuosi 60 uutta vapaaehtoista piireihin. 1.4. Koulutetaan uusia vapaaehtoisia mentoreita koordinaattoreiden avuksi ja tueksi. Jokaisen yhteistyökumppanin alueelle koulutetaan kolme uutta mentorivapaaehtoista. 1.5. Lukumummi ja -vaari -toimintaa jatkokehitetään tarjoamalla MLL:n piireille ja muille yhteistyökumppaneille eri kieliryhmiä palvelevia toimintamuotoja, sekä digitaalista lukutoimintaa.

Tavoite 2. Lukumummi ja -vaari -toiminta on osa lasten lukutaitoa tukevaa verkostoa ja on valtakunnallisesti näkyvää ja saavutettavaa.

www-sivut: <http://www.lukumummitjavaarit.fi>

Facebook: <http://fb.com/lukumummitjavaarit>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Hankkeessa tehdään Lukumummi ja -vaari -toiminnan ylläpito-, juurruttamis- ja levittämistyötä yhdessä pääyhteistyökumppanin MLL:n sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Uutena tehtiin yhteistyötä Lukeva koulu -mallin kanssa. Toiminnan ylläpito koostuu koordinaattoreiden ja vapaaehtoisten jatkuvasta tuesta, ohjauksesta ja toimintamallien kehittämisestä, ja levittäminen koordinaattoreiden ja vapaaehtoisten kouluttamisesta. Uusia vapaaehtoisia on koulutettu laajalti sekä verkkovälitteisesti että livekoulutuksissa. Vapaaehtoisille järjestettiin myös jatko- ja uusintakoulutuksia. Koordinaattoreiden kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä läpi vuoden.

Yleistä lukutaitotyötä tehtiin Monikulttuurikeskus Glorian perheryhmissä, sekä päivittämällä Lukusilta.fi -sivuston sisältöjä. Toiminnan omille verkkosivuille tehtiin muutostöitä, jotka tehostavat viestintää vapaaehtoisille, opetushenkilöstölle ja koordinaattoreille, sekä paransivat saavutettavuutta. Vapaaehtoisille sekä kouluille luotiin kohderyhmäkohtaisia kirjallistoja lukuideoiden jakamiseksi. Vuoden aikana järjestettiin kaksi lukuhaastetta kouluille ja yksi valtakunnallinen lukukampanja lukuhaasteineen. Vapaaehtoisille järjestettiin tarinankirjoituskilpailu, jonka neljä voittajatarinaa julkaistiin uutiskirjeessä. Mentorivapaaehtoisille suunnattuja materiaaleja uudistettiin.

InLärning och Stöd i finlandssvenska skolor (ILS2, 2019-2022)

Projektin vetäjä: Mika Paananen ja Henrik Husberg (tarkkaavuuden osa-alue), Paula Salmi ja Ann-Katrine Risberg (lukemisen osa-alue)

Henkilöstö (2022): *ILS2-luki:* Paula Salmi, FT; Ann-Katrine Risberg, KM; Pia Vataja, KM; Nea Kronberg, KM; Laura Plyhm, KM; Cecilia Frilund, tutkimusassistentti. *ILS2-tark:* Mika Paananen, PsT; Henrik Husberg, KM; Pirjo Savolainen, KM; Sara Pöntinen, tutkimusassistentti; Jakob Langenskiöld, tutkimusassistentti.

Kesto: 2019-2022

Rahoittaja: Svenska Kulturfonden, Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne ja Svenska Folkskolans Vänner (457 815 €).

Yhteistyökumppanit: Åbo Akademi Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier (ämnet specialpedagogik), Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi (ämnena psykologi och logopedi. Helsingin yliopisto: Kasvatustieteellinen tiedekunta. Jyväskylän yliopisto: Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta. Itä-Suomen yliopisto: Kasvatustieteiden ja psykologian osasto. Turun yliopisto: psykologian oppiaine.

Tavoitteet: 1) kehittää ja vahvistaa tutkimustietoa oppimisesta ja oppimisvaikeuksista suomenruotsalaisissa kouluissa, 2) kehittää tutkimusperustaisia menetelmiä ja välineitä lukemisen, nimeämisen sekä itsesäätelyn, käyttäytymisen ja tarkkaavuuden arviointiin ja tukemiseen, ja 3) täydennyskouluttaa kasvatustieteen asiantuntijoita.

Hanke jakautuu kahteen osa-alueeseen: itsesäätely, tarkkaavuus tai käyttäytyminen (ILS Tark, 9450) ja Lukeminen, kirjoittaminen ja nimeäminen (ILS Luki, 9460)

Verkkosivut: www.inlarningochstod.fi ja www.facebook.com/inlarningochstod

Projektin toiminta ja tuotokset 2022

ILS Luki

Under våren 2021 genomfördes Spel-Ett Läsflyt-interventionsstudien med 277 elever i årskurserna 2 och 3. Under våren 2022 analyserades Spel-Ett Läsflyt interventionen. Spel-Ett Läsflyt vidareutvecklades och färdigställdes. Spelet publicerades för allmänt bruk hösten 2022.

Inledande analyser påbörjades gällande elevresultat för den longitudinella studien (N=560). Analyserna gällde mätningen som gjordes när eleverna gick i årskurs 6 och mätningen följande läsår i årskurs 7 (2021). Vid båda tillfällena hade eleverna genomfört uppgifter i läsflyt, rättstavning, läsförståelse och benämning. Vid mätningen i årskurs 7 normerades det nya materialet för kartläggning av läsförståelse i åk 7. Det analyserade datamaterialet för åk 7 kommer att ingå i lärarhandledningen för kartläggningsmaterialet för åk7 och 9. Planering av lärarhandledningen inleddes under år 2022.

ILS 3-projektet inleddes redan under år 2022 i samband med utarbetande och pilotstudie av material för kartläggning av läsförståelse i åk 9. Den första pilotundersökningen skedde på våren 2022 då två olika uppgiftshäften prövades med elever i åk 9, A-versionen (n=70) och B-version (n=57). På basis av resultaten i pilotstudien lades grunden till de texter och uppgifter som därefter skulle prövas i digitalt format. Texterna var av olika karaktär (bl.a. tidningstext, novell, faktatext) och även uppgifterna i anslutning till texterna var varierande och bestod av flervalsuppgifter, enstaka öppna frågor samt maze-uppgifter (sk luck-uppgifter).

Under år 2022 samarbetade projektet med olika aktörer kring läsning och inlärningssvårigheter, bl.a. Läsväskan, Läsrörelsen.

ILS Tark

Fokus+ *toiminnanohjauksen ja tarkkaavuuden ryhmämuotoisen tuen* menetelmän kehitystyö ja vaikuttavuustutkimus aloitettiin yhteistyökouluissa lukuvuoden 2019-2020 aikana ja sitä jatkettiin lukuvuonna 2020-2021. Hankkeessa on kehitetty aikana FOKUS taitojen yleistymistä ja pysyvyyttä tukevaa Fokus + Konsultaatio-työmallia (Fokus+). Fokus+ tuen vaikuttavuuden tutkimusta ja tulosten analysointia sekä raportointia jatkettiin 2022.

Proskola-toiminta on pitkäjänteistä koulun toimintakulttuurin kehittämistyötä. Proskola-työ keskeytyi kouluissa keväällä 2020 koulujen siirryttyä etäkoulunkäyntiin. Kehittämistyö käynnistettiin jälleen syksyllä 2020 koulujen alkaessa ja on sen jälkeen edennyt ohjelman mukaisesti lukuvuodet 2020-2021, 2021-2022 ja syksyn 2022. Ruotsinkielisten kuntakohtaisten Proskola-ohjaajien koulutus jatkui vuoden 2022 aikana; hankkeessa tullaan kouluttamaan viisi ruotsinkielistä kuntaohjaajaa, joiden tehtävänä on tukea koulujen Proskola-toiminnan ylläpitämistä, tarvittaessa tukea uusia kouluja tai varhaiskasvatuksen yksiköjä Proskola-toiminnan aloittamisessa. Koulut ja niiden Proskola-tiimit ovat saaneet prosessin etenemiseen liittyvää ohjausta hankkeen työntekijöiltä ja ohjaajakoulutuksessa mukana olevilta kuntaohjaajilta. Hanke on tuottanut useita Proskola/Prokoulu-työskentelyä tukevia opetusvideoita sekä ruotsiksi että suomeksi.

Ruotsinkielisen Check in Check out (CICO) -manuaali julkaistiin vuonna 2021. CICO menetelmällä tuetaan yksittäisten oppilaiden koulukäyttäytymistä SWPBS (Proskola) –kouluissa. Käsikirja ei ole pelkästään käänös, vaan siihen tehtiin muokkauksia ja parannuksia yhteistyössä alkuperäisten kirjoittajien kanssa. CICO-koulutukset alkoivat yhteistyökouluissa keväällä 2021 ja CICO-tuki sekä tuen vaikuttavuustutkimus lähtivät liikkeelle kahdessa ruotsinkielisessä koulussa syksyllä 2021 ja jatkui vuoden 2022 aikana.

Samalla tavalla kuin CICO-käsikirjan kohdalla, Proskola-toimintaa ohjaavaa käsikirjaa on kehitetty ja käännetty yhteistyössä käsikirjan alkuperäisten kirjoittajien kanssa. Käsikirjan uudistus- ja kehittämistyö jatkui vuoden 2022 kaksikielisessä Prokoulu-asiantuntijatiimissä. Käsikirjan käännökset kulkevat rinnakkain muokkausten kanssa ja työ on edennyt kymmenvaiheisen käsikirjan kahdeksanteen lukuun (vaiheeseen). Näin käsikirjan luvut ovat olleet välittömästi ruotsinkielisten koulujen käytössä ja samassa tahdissa koulujen oman toimintakulttuurin kehitystyön etenemisen kanssa.

Osahankkeiden yhteinen toiminta

Styrgruppen för ILS-projektet sammanträdde en gång i januari via Teams.

Två höstseminarier som riktades till lärare och samarbetsparter arrangerades hösten 2022 i Helsingfors och i Vasa. Antalet deltagare i de båda seminarierna var totalt ca 200 personer. Vid seminarierna presenterade ILS-projektet både material och forskningsresultat. Inbjudna gästföreläsare från både Finland och Sverige medverkade.

ILS-projektet ansvarade för det svenskspråkiga specialnumret av NMI Bulletin 2022, som publicerades i september 2022. Tidskriften finns tillgänglig för gratis nedladdning via NMI Bulletinens webbsida.

Forskningsresultat och stödmaterial har under året presenterats vid Forskningsdagen och olika fortbildningstillfällen arrangerade av både Niilo Mäki Institutet och av Utbildningsstyrelsen.

Projektimuotoisen lukuteatteritoiminnan vaikuttavuus lukivaikeuskuntoutuksessa (ReadDrama), 2018-2023 ja Lukuintoa lukuteatterista (ReadMore), 2019-2023

Projektin vetäjä: Jarkko Hautala

Henkilöstö (2022): Jarkko Hautala PsT, dosentti, akatemiaturkija; Miia Ronimus, PsT, tutkija; Enni Junttila, FM, tutkija; Roosa Karhunen, FM, tutkimuskoordinaattori; Jaakko Ryssy, insinööri (AMK), projektisuunnittelija; Kiril Shenouda Khalil, FM, vastaava ohjelmistosuunnittelija.

Kesto: 2018–2023

Rahoittaja: Suomen Akatemia, (93 541 €).

Yhteistyökumppanit: Mikko Aro ja Minna Torppa (JYU), Okko Räsänen (TAY), Merja Kauppinen (Koulutuksen arviointikeskus), Stefan Hawelka (Salzburgin yliopisto, Itävalta) ja Doris Baker (Southern Methodist University, Dallas, Texas, US), Chase Young (Sam Houston State University, US), Timothy Rasinski (Kent State University, US), Opiskelijat: Nina Kullberg (jatko-opiskelija JYU), Inka Latvakoski, Veera Raveala, Laura Olkkonen ja Milja Pietilä.

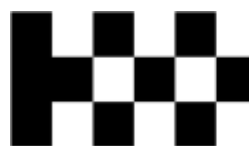
Tavoitteet: Hankkeissa selvitetään lukuteatterin tehokkuutta lukivaikeuden kuntoutusmuotona ja taitojen sekä lukuinnostuksen edistäjänä. **Lukuteatteri on draamakasvatuksellinen muoto tehokkaaksi tiedetystä lukujuvuuden harjoitusmuodosta, toistavasta ääneen lukemisesta.** Hankkeessa lukuteatterin tehokkuutta verrataan perinteisiin lukujuvuuden tukimuotoihin. Samalla tutkitaan lukumotivaation ja lukemisen eri osataitojen ja prosessien välistä yhteyttä ja niiden kehitystä. Hankkeessa myös julkaistaan avoimesti lukuteatteriohjelma yleiseen käyttöön, sekä kehitetään NMI:lle lukuteatteria koskevaa koulutusta ja oppimateriaalia.

Verkkosivut: <http://readdrama.nmi.fi>; <https://www.facebook.com/ReadDrama-101110131471372/>

Projektin toiminta ja tuotokset 2022

Vuonna 2022 hankkeessa keskityttiin tieteellisten artikkeleiden tuottamiseen sekä toisen vaiheen implementaatiotutkimuksen suunnitteluun ja käynnistämiseen.

Implementaatiotutkimuksessa opettajat vetävät lukuteatteriohjelmamme itsenäisesti omille oppilailleen ja suorittavat ohjelman vaikuttavuutta kartoittavat tutkimustehtävät.

Projektin vetäjä: Matti Kinnunen

Henkilöstö (2022): Matti Kinnunen, FM, hankevetäjä; Jaakko Ryssy, ins (AMK) projektisuunnittelija; Aryan Hassanvandi E Doreh, MA, graafinen suunnittelija.

Kesto: 2021-2024

Rahoittaja: Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö, Koulupolku-ohjelma. (105 566 €).

Yhteistyökumppanit: Jyväskylän yliopisto (Tuire Koponen, PsT; Jarno Rautiainen, Psy kand; Markus Hähkiöniemi, FT)

Tavoitteet: Projektin tavoitteena on luoda uusi pelillinen matematiikan harjoitusmenetelmä. Pelin vaikuttavuutta 4.- ja 6.-luokkalaisten lasten matematiikan taitojen osaamista tutkitaan satunnaistetun kontrolloidun tutkimuksen avulla.

www-sivut: tulossa

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Projektissa keskityttiin vuoden 2022 aikana suurimmaksi osaksi pelin kehitykseen ja erityisesti sen keskeisten järjestelmien kehitykseen. Kaikki keskeiset järjestelmät valmistuivat vuoden 2023 alkuun mennessä. Valmistuneita järjestelmiä olivat esimerkiksi oppimissisällön tehtäväjärjestelmä (sisältää tehtäviin liittyvän datanhallintajärjestelmän, oppimissisältöpohjat johon voi rakentaa lukuisia erilaisia tehtäviä, vastausjärjestelmän, adaptaatiojärjestelmän ja erilaisia työkaluja oppimissisällön hallintaan), pelin ydintoimintoihin liittyvän tavarajärjestelmän (pelissä esiintyvien esineiden keruu, osto, myynti, rakennus ja sisustaminen), pelin tallennusjärjestelmän, toiminta- ja energiajärjestelmän, dialogijärjestelmän, käyttäjien hallinnointijärjestelmän, tapahtumajärjestelmän ja lukuisia työkaluja näiden järjestelmien hallintaan.

Lisäksi luotiin erilaisia toimintamalleja, joilla oppimissisältöä kehittävien yhteistyökumppaneiden kanssa käytävää kehitystyötä saadaan tehostettua. Oppimissisällön dokumentoitiin ja määrittelyyn luotiin sisällöntuottajien kanssa erilaisia toimintamalleja ja dokumenttipohjia, joilla tarvittava tieto oppimissisällöstä saadaan tehokkaasti kommunikoitua ja kehitettyä.

Syksyllä 2022 projektiin palkattiin Aryan Hassanvandi E Doreh luomaan pelin visuaalinen ilme ja pelin ulkoasu. Syksyllä visuaalinen työ aloitettiin suunnittelulla, konseptin luomisella ja erilaisten visuaalisten testien tekemisellä. Samassa myös päätettiin siirtyä aikataulullisista syistä ja ulkoasuun liittyvän työmäärän vuoksi pelin kolmiulotteisesta lähestymistavasta kaksiulotteiseen visuaaliseen ilmeeseen. Visuaalisen kehityksen osalta vuoden 2022 syksyn aikana saatiin valmiiksi visuaalinen konsepti ja tyyli, jota pelissä tullaan käyttämään. Tämän lisäksi saatiin pelin kehitysversio muutettua kolmiulotteisesta kaksiulotteiseksi.

Vuoden 2022 tavoitteena oli tehdä järjestelmätyö pelin osalta valmiiksi ja tässä onnistuttiin. Tämän lisäksi luotiin työkaluja ja toimintamalleja sisällön kehityksen prosessille. Näiden järjestelmien ja tehtyjen työkalujen avulla sisällön lisääminen peliin on suoraviivaista ja aikataulultaan nopeaa. Tämä työ luo hyvän pohjan vuodelle 2023, jossa keskitytään sisällön tuottamiseen valmistuneiden suunnitelmien pohjalta. Tähän sisältöön kuuluvat sekä oppimissisältö (tehtävyyt, tehtävät ja adaptaation määrittely) että peliin liittyvä sisältö (resurssit, esineet, rakennukset, hahmot, dialogit, toiminnot ym.).

NeoPrism-C, 2019-2023

Projektin vetäjät/ohjaajat: J-M Latvala, Jarmo Hämäläinen JYU, Paavo Leppänen (JYU)

Henkilöstö (2022): Georgia Gerike (tohtorikoulutettava), Hanna-Maija Lapinkero, KM, projektitutkija; Linda Pennström, PsM, tutkimusassistentti; Mervi Hämäläinen, tutkimusassistentti.

Kesto: 2019-2023

Rahoittaja: Euroopan Komissio, Marie Skłodowska-Curie ITN, (88 381 €).

Yhteistyökumppanit: NeoPrism-C -hankkeen toteuttajatahot: Kyproksen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Unkarin tiedeakatemia luonnontieteiden tutkimuskeskus (RCNS-HAS), Louvainin katolinen yliopisto, Edinburgin yliopisto, Kreetan yliopisto, Ateenan yliopisto, Silversky 3D VR Technologies -yritys, Regionaal Instituut voor Dyslexie (RID) ja partnerit: Ohion valtionyliopiston lastensairaalan tutkimuskeskus, Brain Products -yritys, Mind's Eye Research -yritys, SUVAG -klinikka Zagreb, Kyproksen psykologien yhdistys, Amsterdamin yliopisto ja Pannonia-yliopisto. JYU monitieteinen aivotutkimuskeskus (CIBR)

Tavoitteet: Hankkeessa tutkitaan tarkkaavuuden ja lukemisen vaikeuksien päällekkäistymistä. Tutkimuksessa etsitään vastauksia kahteen keskeiseen kysymykseen: 1. Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että vaikeudet lukemisessa ja tarkkaavuudessa jatkuvat lapsuudesta aikuisikään? ja 2. Miksi vaikeudet lukemisessa ja tarkkaavuudessa esiintyvät usein yhdessä?

www-sivut: <http://www.neoprismc.org/>

<https://www.nmi.fi/kaynnissa-olevat-hankkeet/neo-prism-c/>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Hankkeeseen liittyvää aineistonkeruuta (haastattelut, testit ja aivomittaukset) jatkettiin vuoden 2022 aikana. Tutkimus on laajamittainen aikuisiin kohdentuva pitkittäistutkimus, jossa aivotutkimus yhdistyy käyttäytymistieteelliseen ja kognition tutkimukseen.

Hankkeeseen liittyvät työpajat/tapaamiset järjestettiin hybriditoteutuksina Edinburgissa 30.3.-1.4.2022 (5th Training Workshop on Social Processes) ja Ateenassa 21.-23.9.2022 (6th Training Workshop on Career Development Plan). Näiden lisäksi oli pienempiä etätyöpajoja tiettyyn tutkimusmetodiin tai -menetelmään liittyen. Työpajatapaamisissa oli keynote-puheenvuoroja ja esityksiä työpajan teemoihin liittyen sekä tohtorikoulutettavien esitykset omista tutkimusaiheistaan ja tutkimuksen etenemisestä.

Hankkeen tohtorikoulutettava Georgia Gerike on tehnyt tiivistä yhteistyötä muiden tohtorikoulutettavien ja verkoston tutkijoiden kanssa. Hän osallistui hankkeen workshopien lisäksi muun muassa SSSR-konferenssiin USA:ssa heinäkuussa 2022.

eTALE oppimisympäristön kehittäminen lukemaan opettamisen ja oppimisen tueksi Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan, 2019-2023

eTALE AFRICA

Projektin vetäjä: Timo Ahonen

Henkilöstö (2022): Timo Ahonen PsT, hankevetäjä; Pia Krimark, FM, projektikoordinaattori (NMI ja JYU); Ilkka Laurinen, it-assistentti (tuntityö); Miika Pekkarinen, FM, tekninen asiantuntija ja Juha-Matti Latvala, FT, asiantuntija; Pamela February, PhD ja Juanita Muller (UNAM, Namibia); Haatembo Mooya (PhD) ja Tiwonga Sichinga (Capolsa, UNZA, Zambia), Fraterinus Oswald Mutatemba (AMUCTA, Tansania), Flora Nyali Maghuwa ja Lydia Kairanya (KISE, Kenia), Marja-Kristiina Lerkkanen, KT (JYU) ja Ritva Ketonen, KT (HY).

Kesto: 2019–2023

Rahoittaja: Ulkoministeriö kansalaisjärjestöhanke, (125 555 €)

Yhteistyökumppanit: Jyväskylän yliopisto (JY), Helsingin yliopisto (HY), University of Namibia (UNAM), Center for Promotion of Literacy in sub-Saharan Africa (Capolsa), University of Zambia (UNZA), Archbishop Mihayo University College of Tabora (AMUCTA), Tansania ja Kenya Institute for Special Education (KISE), Kenia.

Tavoitteet: Hankkeen tarkoituksena on parantaa alaluokkien opettajien ja erityisopettajien pätevyyttä lukemaan opettamisen taidoissa ja tarjota välineitä lukemaan opettamisen edistämiseen erityisesti lapsille, joilla on lukemaan oppimisen vaikeuksia ja samalla myös kaikille lapsille. Afrikkalais-suomalaisen opettajankoulutuksen asiantuntijaryhmä kehittää kattavan lukutaitoon ja lukutaidon opettamiseen kohdentuva e-oppimisympäristön, jota voidaan hyödyntää uusien opettajien koulutuksen tukena sekä opettajien täydennyskoulutuksessa (PD). eTALE PD ohjelma kohdistuu koulutuksen ja erityisesti lukemaan opettamisen taitojen kehittämiseen ja sitä kautta lasten ja aikuisten lukutaidon vahvistamiseen kansallisten ja kansainvälisten (esim. Unesco SDG4) tavoitteiden mukaisesti.

Verkkosivut: www.taleafrica.com

Projektin toiminta ja tuotokset 2022

Vuoden 2022 projektin työkokoukset pidettiin COVID-19 pandemian tuoman epävarmuuden takia pääsääntöisesti etäyhteyksillä, mutta elokuussa pystyttiin toteuttamaan pitkästä aikaa projektin työkokous Jyväskylässä. Työkokoukseen saapui 1-3 osallistujaa jokaisesta kumppaniorganisaatiosta.

Työkokousten lisäksi kuukausittain pidetyissä etäkokouksissa käytiin läpi kussakin kumppanimaassa tehtyä työtä ja eTale Africa -oppimisympäristön kehittämistä.

eTALE -oppimisympäristö viimeisteltiin tekstien ja hypertekstien ja lisämateriaalin osalta (videot, language library). Suomalaiset sekä afrikkalaiset kumppanit tuottivat audio- ja videosisältöjä oppimisympäristöön. Keskeistä toiminnassa oli vuoden aikana myös oppimisympäristön pilotointien toteuttaminen osallistujamaissa eri kohderyhmillä sekä Kirkon Ulkomaanavun kanssa.

Hanke jatkuu vielä vuonna 2023, jolloin toiminta keskittyy eTALE:n levittämiseen ja tiedottamiseen eri sidosryhmille erityisesti kumppanimaissa.

Ulkoministeriö myönsi lisäksi hankkeelle jatkohankkeen, jossa ympäristöä laajennetaan matematiikan ja varhaiskasvatuksen sisällöillä.

Projektin vetäjä: Maria Niskakoski
Henkilöstö (2022): Maria Niskakoski, KM, EO, hankevetäjä; Mika Haapoja, sovellussuunnittelija.
Kesto: 2022
Rahoittaja: Opetushallitus (26 773€).
Yhteistyökumppanit: Opetushallitus, Jyväskylän yliopisto.
Yhteistyöryhmän jäsenet: Belinda Karden, Minna Harmanen ja Mari Järvenpää (OPH); Sari Sulkunen (JYU); Mervi Heikkilä (Seinäjoen Kaupunginkirjasto); Camilla Forsberg (ÅA); Sari Hyytiäinen (Äidinkielenopettajien liitto); Paula Salmi, Adrienn Jalonen ja Annastiina Kettunen (NMI)
Tavoitteet: Hankkeessa toteutetaan Lukeva koulu -ohjelmaan liittyvä verkossa toimiva arviointityökalu koulujen käyttöön lukemiseen liittyvien kehittämistarpeiden kartoittamiseksi ja seuraamiseksi

Projektin toiminta ja tuotokset 2022

Hankkeessa päivitettiin ja muokattiin Lukuliike koulussa -pilotissa käytetyn kyselyn pohjalta uusi kysely, jonka kysymyksillä vastattiin Lukeva koulu -toiminnalle määriteltuihin tavoitteisiin. Kyselyn kehittämistyössä hyödynnettiin aiemmassa hankkeessa kerättyä aineistoa (n= 1100), joka analysoitiin ja analyysin tuloksiin pohjautuen tehtiin muutoksia sekä kyselyn rakenteeseen että sisältöihin (kysymykset). Päivittämistyössä hyödynnettiin myös asiantuntijaryhmää, jonka ideoiden ja kommenttien perusteella kysymyksiä myös muokattiin. Lisäksi kyselyt pilotoitiin ja pilottikokeilusta saadun aineiston analysoinnin tulosten myötä voitiin karsia osa kysymyksiä pois (jos ne eivät toimineet hyvin) tai niitä luokiteltiin uudelleen.

Kysely laadittiin alkuvaiheessa suomen kielellä, mutta kyselytyökaluun kehitettiin mahdollisuus myös ruotsinkielisten kysymysten toteuttamiseen. Käyttäjä voi halutessaan vaihtaa kyselyn ja ympäristön kielen, kun ruotsinkieliset sisällöt laaditaan kyselytyökaluun.

Kyselytyökalut toteutettiin siten, että koulun rehtori/vastaava pääkäyttäjä avaa kyselyn vastattavaksi ja lähettää kyselylinkin ja koulun yhteisen vastaajatunnuksen oman koulunsa henkilöstölle. Opettajien vastaukset annetaan nimettöminä. Pääkäyttäjän käyttöliittymässä on mahdollisuus myös sulkea kysely, saada tieto aktiiviseen kyselyyn vastanneiden määrästä ja saada koosteet koulussa toteutettujen kyselyiden tuloksista Lukeva koulu -tavoitteisiin luokiteltuna. Lisäksi pääkäyttäjällä on mahdollisuus muuttaa koulun yhteistä käyttäjätunnusta.

Kyselytyökalu on tarkoitus ottaa käyttöön OPH:n Lukeva koulu -ohjelmassa vuoden 2023 aikana.

Projektin vetäjä: Kiril Shenouda Khalil

Henkilöstö (2022): Kiril Shenouda Khalil, vastaava ohjelmistosuunnittelija; Enni Stylman, ohjelmointi; Jaakko Ryssy, sisältötuki ja asiakastuki; Miika Pekkarinen, tekninen tuki ja palvelinhallinta

Kesto: 2018-

Rahoittaja: Niilo Mäki -säätiön omaa toimintaa (koulutus- ja julkaisutoiminnan osa).

Tavoitteet: Projektin tavoitteena on Niilo Mäki Instituutin digitaalisen arviointialusta Arvion ylläpito ja kehitys. Digitaalisella arviointialustalla mahdollistetaan erilaisten NMI:n arviointitehtävien kehittäminen digitaalisiksi, helpottaen näin opettajien ja tutkijoiden työtä. Arvio toimii myös NMI:n myytävien digitaalisten arviointimenetelmien alustana.

www-sivut: <http://arvio.nmi.fi>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Niilo Mäki Instituutin digitaalisen arviointialusta Arvion kehitystä jatkettiin vuonna 2022. Vuoden 2022 aikana mahdollistettiin oppilaskohtaisten huomioiden lisääminen tuloskoonteihin. Arvion tablettituen kehittäminen aloitettiin ja on tällä hetkellä testausvaiheessa valittujen käyttäjien kanssa. Nauhurimoduuli kirjoitettiin uudestaan täysin talon sisäisillä työkaluilla, joka mahdollistaa sen tehokkaamman kehityksen ja vähensi käyttäjillä esiintyviä virheitä.

Arvioon kehitettyjen Digilukiseulojen henkilötietojen säilyttämisen perusaika kasvatettiin 48kk pituiseksi. Vuonna 2022 toteutettiin myös uutisosoio opettajan käyttöliittymään. Tehtävävalikoimaa kasvatettiin monivalinnan, avoimen kysymyksen ja yhdistämistehtävien muodossa.

Opettajan käyttöliittymää ja sen selkeyteen toteutettiin muutoksia, sekä tulosdatan latausta nopeutettiin, jopa 75% pienemmäksi tietyissä tapauksissa. Lisäksi tehtiin laajoja teknisiä päivityksiä, jotka mahdollistavat tulevien tarpeiden toteuttamisen vuonna 2023.

Vuonna 2022 Arvio-alustalla kerättyjä tutkimusaineistoja:

- Lukino-projektin luokkien 3-4 -normittaminen,
- Lukino-projektin luokkien 5-6 -normittaminen,
- Lukino-projektin luokkien 3-4 -nauhoitustehtävät normittaminen
- ILS2LUKI – Läsä meningar seulatehtävä

Projektin vetäjä: Riikka Heikkilä

Henkilöstö (2022): Riikka Heikkilä, PsT, hankevetäjä; Pirita Korpivaara, FM, projektisuunnittelija; Roosa Karhunen, FM, projektisuunnittelija; Maria Haakana, KM, koulutuspäällikkö; Jari Westerholm, YTM, tilasto-analyytit; Assi Karppinen, KM ja Lasse Eskola, graafinen suunnittelu ja taitto; Riikka Malinen, Janette Niemi ja Ina-Maria Mieskolainen, tiedotus; Jaakko Ryssy, Kiril Shenouda Khalil, Matti Kinnunen, Miika Pekkarinen, Atte Palokangas ja Jami Kakko, tutkimus- ja arviointimenetelmien tekninen toteutus. Tutkimusassistentit: Sara Huotari, Laura Mikkonen, Evelliina Paananen ja Alisa Salminen.

Ohjausryhmä/tutkimuksen suunnittelu: Paula Salmi, FT; Timo Ahonen, PsT; Jarkko Hautala, PsT; Maria Niskakoski, KM; Mikko Aro, PsT (JY), Kenneth Eklund, FT (JY) ja Ulla Richardson, FT (JY).

Kesto: 2020-2024

Rahoittaja: Niilo Mäki Instituutin omaa toimintaa, (162 800 €).

Yhteistyökumppanit: LUKINO tekee yhteistyötä Yläkoulun digilukiseula -hankkeen kanssa sähköisten arviointimenetelmien kehittämisessä. Kumppaneita ovat myös pilottiaineiston keruuseen osallistuneet vapaaehtoiset päiväkodit ja alakoulut, sekä Jyväskylän yliopisto.

Tavoitteet: Hankkeen tavoitteena on 1) kehittää arviointivälineistö lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksien tunnistamiseen sekä yksilölliseen arviointiin ja seurantaan alakouluun, 2) päivittää ja laajentaa nopean nimeämisen testin normeja 5-16-vuotiaille, 3) tuottaa käytännön opas nimeämisestä ja sen kuntouttamisesta sekä 4) kerätä tutkimustietoa lasten nimeämisestä, lukemisesta, kirjoittamisesta, matematiikasta ja tarkkaavuudesta.

www-sivut: <https://www.nmi.fi/lukino/>
<https://digilukiseula.nmi.fi/alakoulun-digilukiseula/>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Vuoden aikana on kerätty normiaineistoa hankkeessa kehitettäviin arviointimenetelmiin, viimeistely sähköinen tuen tarpeen tunnistamisen väline (Alakoulun DigiLukiseula) sekä tehty suunnittelu- ja pohjatyötä tulevia aineistokeruita ja menetelmiä varten. Alkuvuodesta kerättiin laaja normiaineisto alakoulujen luokilta 1-6 sekä tuen tarpeen tunnistamista (n = 2828) että yksilöllistä lukutaidon ja nopean nimeämisen arviointia varten (n = n. 570). Edellä kuvatun aineistonkeruun toteutti koulujen henkilökunta hankkeen tutkijoiden ohjauksessa, mikä mahdollisti aineistonkeruun jatkuneesta pandemiasta huolimatta ja kohtuullisilla hankeresursseilla. Normeja nopean nimeämisen testiin kerättiin myös päiväkodeista koulutettujen tutkimusassistenttien voimin (n = 329). Vuoden aikana on jatkettu teknisen luku- ja kirjoitustaidon sekä luetun ymmärtämisen oppimisen seurantaan tarkoitettujen välineiden kehittämistä. Suunnittelutyössä on hyödynnetty ohjausryhmän asiantuntemusta. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Vuoden lopussa saatiin myyntiin Alakoulun DigiLukiseula, joka on sähköinen tuen tarpeen tunnistamisen väline luku- ja kirjoitustaidon sekä peruslaskusujuvuuden arviointiin. Edellä kuvatut tulokset ovat edellyttäneet sekä laajaa moniammatillista yhteistyötä että koulujen ja päiväkotien henkilökunnan mittavaa vapaaehtoista panostusta. Tästä haluamme esittää lämpimän kiitoksemme.

Kuva: Terese Bast

Projektin vetäjä: Hannu Savolainen

Henkilöstö (2022): Hannu Savolainen, KT, professori (UEF); Vesa Närhi PsT (JYU) tutkija/Prokoulu-ohjaaja; Pirjo Savolainen, FL (NMI /UEF), Riikka Malinen, koulutussuunnittelija; Anne Karhu, KT (UEF), Hannele Heikkilä, KM, Prokoulu-ohjaaja (Lappeenranta), Riikka Qvintus, KM, Prokoulu-ohjaaja (Lappeenranta); Elisa Havukainen, KK, ProVAKA-hankekoordinaattori. ProVAKA-ohjaajat: Päivi Mälkki, Tiina Mänttari ja Piia Kuismin (Varkaus).

Kesto: 2019-

Rahoittaja: Niilo Mäki Instituutin omaa toimintaa, kuntarahoitus (Prokoulu 83 592 €, ProVaka 40 331 €).

Yhteistyökumppanit: Kunnat (Imatra, Kitee, Kontiolahti, Lappeenranta, Luumäki, Saarijärvi, Tampere, Turku, Tuusula, Varkaus) ILS2 Tark-hanke, Jyväskylän yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, PBIS-Europe Network, Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge (Norja), Utvecklingscentrum för barns psykiska hälsa ja Uppsala universitet (Ruotsi).

Tavoitteet: Prokoulu-toimintakokonaisuuden perustana on suomalainen versioita School Wide Positive Behavior Support viitekehystä. Tutkimustulokset puoltavat Prokoulu-toimintamallin vaikuttavuutta ja toimintakokonaisuutta levitetään nyt kuntien käyttöön. Niilo Mäki Instituutin kolmivuotinen Prokoulu-toimintakokonaisuus toteutetaan kuntien omarahoituksella kunnan valitsemissa kouluissa. Kouluille tarjotaan Prokoulu tutkimushankkeen kokemusten perusteella päivitetyt materiaalit (mm. Prokoulu-opas ja sen vaiheisiin liittyvät lisämateriaalit) sekä kolmivuotinen koulukohtainen käyttäytymisen tuen kehittämisen ohjaus yhteistyössä paikkakunnalle koulutettavien omien Prokoulu-ohjaajien kanssa. Tavoitteena on saada Prokoulu toimintamalli pysyväksi toimintamalleiksi koulujen käyttäytymisen tuen kehittämisen yhteistyökuntiin.

www-sivut: <https://www.prokoulu.fi/> ja <http://www.proskola.fi>

Projektin toiminta ja tulokset 2022

Prokoulu-toimintakokonaisuutta on toteutettu 2019 aloittaneissa kunnissa (Kitee, Luumäki, Saarijärvi, Turku ja Tuusula) sopimusten mukaisesti sekä syksyllä 2021 aloittaneiden Imatran ja Tampereen kanssa. Uusi Prokoulu-toiminta aloitettiin myös Vantaalla syksyllä 2022. Toimintavuoden 2022 aikana on jatkettu Prokoulu-oppaan uusimista sekä aloitettu uusien videoiden tuottaminen ja kääntäminen. Vuoden 2022 loppuun mennessä oli ohjaajien ja Prokoulujen käyttöön tarkoitettua videoita olemassa suomeksi ja ruotsiksi kaksi kappaletta sekä yksi yleisvideo. Ruotsinkielisiä videoita löytyy tämän lisäksi neljä kappaletta. Prokoulu.fi verkkosivustot uusittiin ja avattiin myös ruotsinkieliset proskola.fi-sivustot. Ruotsinkieliset videot ja ruotsinkielinen sivusto tehtiin yhteistyössä ILS2Tark-hankkeen kanssa.

Kasvatusyhteisöllisesti lasten käyttäytymisen ohjaamiseen keskittyvä ProVaka on Prokouluun periaatteiden mukainen toimintamalli varhaiskasvatuksen kontekstiin. ProVaka-toiminnan tavoitteena on aikuisten toimintamalleja kehittämällä vahvistaa päiväkodin toimintakulttuuria lasten sosiaalisia taitoja tukevaksi. Vuonna 2022 ProVaka-toimintaa aloitettiin kolmen kunnan kanssa: Vantaalla, Kuopiossa ja Imatralla.

Marraskuussa järjestettiin Jyväskylässä yhteistyössä Jyväskylän yliopiston InterLearn huippututkimusyksikön sekä ILS2-Tark-hankkeen kanssa Prokoulu-seminaari johon osallistui noin 120 henkilöä. Prokoulu/ProSkolaa tai ProVakaa toteuttavista kouluista sekä varhaiskasvatuksesta oli mukana paljon osallistujia. Seminaarissa järjestettiin kahden päivän aikana käytännön työpajoja sekä luentoja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kansainväliset yhteistyökumppanit osallistuivat Saksasta (University of Oldenburg), Ruotsista (Utvecklingscentrum för barns psykiska hälsa ja Uppsala universitet) sekä Norjasta (Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge).

Seminaarin yhteydessä järjestettiin 4th Research Symposium of the PBS-Europe Network yhteistyössä University of Oldenburg:in kanssa. Tutkimussymposiumin osallistui esityksillään tutkijoita Ruotsista, Ranskasta, Hollannista, Kreikasta, Kyprokselta sekä Turkista.

Hankeeseen liittyvää tutkimusta on sen lisäksi edistetty tutkijoiden tapaamisilla sekä yhteistyöllä ILS2 Tark-hankkeen kanssa sekä kansainvälisten kontaktien kautta.

3. Lastentutkimuslinikka

Vastaava psykologi: Nina Kultti-Lavikainen

Henkilöstö (2022): Nina Kultti-Lavikainen, kehityksen ja kasvatuksen erikoispsykologi, psykoterapeutti, neuropsykologi, PsL; Ulla Leppänen, psykologi, PsT, perhe- ja pariterapian psykoterapeutti; Sanna Raasakka, psykologi, PsM, kognitiivinen psykoterapeutti; Osa-aikaisesti: Anna Talvinen, PsM ja Elina Järviluoma, PsM. Lisäksi 1 psykologiharjoittelija (5 kk). NMI:n palkkaamina (tuntityö) hanketyöntekijä erityisopettaja Maria Niskakoski ja psykologi Jarno Rautiainen.

Kesto: Lastentutkimuslinikka on toiminut vuodesta 1985.

Yhteistyö: Keski-Suomen alueen koulujen henkilökunta, perheneuvolat ja koulupsykologit, KSKS lastenpsykiatria ja lastenneurologia, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri Onerva sekä Jyväskylän yliopiston psykologian ja kasvatustieteiden laitokset.

Tavoitteet: Lastentutkimuslinikan tehtävänä on tarjota ja kehittää palveluja ja tukimuotoja, jotka liittyvät oppimisvaikeuksien ja neuropsykiatristen vaikeuksien arviointiin ja kuntoutukseen. Palvelujen ja tukimuotojen kehittämisen lisäksi Lastentutkimuslinikalla käytöön otetaan, arvioidaan ja edelleen kehitetään NMI:ssa ja Jyväskylän yliopistossa tutkittavia ja kehitettäviä menetelmiä.

Lastentutkimuslinikan toiminta ja tulokset 2022

Lastentutkimuslinikan toiminta jatkui Jyväskylän kaupungin Perheneuvolan ja Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Yhteistyö on mahdollistanut hankkeissa kehitettyjen toimintamallien kokeilun käytännön asiakastyössä, NMI:n tutkijoiden tutustumisen ja osallistuminen kliiniseen työhön sekä tuonut Instituutin hankkeille läheisen yhteyden käytännön toimintaan ja tutkimustarpeisiin. Lastentutkimuslinikalle NMS on tarjonnut tilat, henkilöresursseja sekä arviointi- ja tukimenetelmiä klinikan asiakastyön käyttöön.

Lastentutkimuslinikalla tutkittiin 74 lasta oppimisvaikeuksien vuoksi (2019: 50, 2020: 83 ja 2021: 68 lasta). Lapsista 44 (59 %) oli Jyväskylästä. Kuntoutuksessa kävi 72 lasta (2019: 83, 2020: 72 ja 2021: 87 lasta). Osa kuntoutuksista oli alkanut jo vuonna 2021. Vuonna 2022 toteutui yksi, kuntoutusryhmä, jossa vahvistettiin yläkouluikäisten nuorten luetun ymmärtämisen ja toiminnanohjauksen taitoja. Keski-Suomen alueen psykologeja konsultoitiin 67 lapsen asioissa (2019: 188, 2020: 142 ja 2021: 60). Keskimääräinen jonotusaika oli 1 vuotta 7 kk. (84 viikkoa) (2019: 1 vuotta 7 kk, 2020: 1 v 5 kk ja 2021: 1 v 7 kk).

Vuodenvaihteessa 2022-2023 Lastentutkimuslinikan toiminta siirtyi Jyväskylän kaupungilta Keski-Suomen Hyvinvointialueelle, jossa Lastentutkimuslinikka toimii samassa yksikössä NEPSY-tiimin kanssa. Lastentutkimuslinikalta osallistuttiin aktiivisesti muutostyöhön. Niilo Mäki -säätiön ja Hyvinvointialueen yhteistyöstä Lastentutkimuslinikalla laaditaan sopimus vuoden 2023 alussa.

NMI:n TOVIKS-hanke käynnistyi vuoden 2023 alussa ja siinä kehitetään ja kokeillaan uusia toimintamuotoja Lastentutkimuslinikan toiminnan tueksi.

4. Koulutus ja julkaisutoiminta

Toiminnasta vastaava: Maria Haakana

Henkilöstö (2022): Maria Haakana, KM, koulutuspäällikkö; Maria Rintanen, KM, koulutussuunnittelija; Riikka Malinen, KM, koulutussuunnittelija; Janette Niemi, koulutussuunnittelija; Teemu Hytönen, merkonomi, koulutusassistentti; Atte Palokangas, IT-tuki ja taitto; Niko Hoffren, IT-tuki; Jami Kakko, datanomi, toimistoassistentti. Harjoittelijat ja tuntityöntekijät: Ina-Maria Mieskolainen; Raija Hakkarainen, Väinö Jokinen, Pauliina Nieminen, Ville Vaahtoluoto, Sonja Lilli ja Maria Hallikainen. Kouluttajat.

Kesto: Koulutus-, tiedotus- ja julkaisutoiminta ovat pysyvää Niilo Mäki Instituutin perustoimintaa ja talon palvelutoimintaa.

Rahoittaja: Koulutus- ja julkaisutuotot

Yhteistyökumppanit: Itä-Suomen yliopisto, JYU/kasvatustieteiden laitos/erityispedagogiikka ja varhaiskasvatus, JYU/opettajankoulutus, JYU/psykologian laitos, Jyväskylän kaupungin perheneuvola, Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto, Lapin yliopisto, Ludus Oy, Attentio Oy, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri, Aluehallintovirastot, oppilaitokset, kaupunkien ja kuntien opetustoimet, Hypeks-verkosto.

Tavoitteet: Niilo Mäki Instituutti pyrkii aktiivisesti levittämään tietoa oppimisvaikeuksia koskevista tutkimustuloksista sekä oppimisvaikeuksien käytännön arviointi- ja kuntoutusmenetelmistä. Instituutti järjestää omaan tutkimusalueeseensa liittyviä tieteellisiä tapahtumia ja tutkijayhteistyötä sekä koulutusta mm. psykologeille, perusopetuksen ja toisen asteen opettajille, erityisopettajille, varhaiskasvatuksen henkilöstölle, puhe- ja toimintaterapeuteille sekä lasten ja nuorten vanhemmille. NMI:n koulutustoiminnan tarkoituksena on välittää uutta tietoa oppimisvaikeuksisten lasten ja nuorten kanssa toimiville ammattiryhmille sekä asianosaisten vanhemmille. Niilo Mäki Instituutin koulutustoiminta on nivoutunut läheisesti yhteen tiedotus- ja julkaisutoiminnan kanssa.

Niilo Mäki Instituutin tiedotustoiminnan lähtökohtana on NMI:n asema valtakunnallisena oppimisvaikeuksia koskevan tiedon tuottamisen ja kokoamisen keskuksena. Näiden tehtävien lisäksi Instituutin tehtävänä on tiedottaa ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun oppimisvaikeuksiin liittyvissä kysymyksissä. Tiedottamisen ja oppimisvaikeuksiin liittyvän asiantuntemuksen levittämisen erityisenä kohderyhmänä ovat oppimisvaikeuksisten lasten ja nuorten kanssa työskentelevät eri alojen ammattilaiset ja asiantuntijat, mutta myös asianosaiset itse ja heidän perheensä, eri tasoilla toimivat päättäjät sekä suuri yleisö.

Verkkosivut: <http://koju.nmi.fi/>
<https://www.facebook.com/NMIkoulutus/>
<https://www.instagram.com/nmikoulutus>
<https://twitter.com/NMITiedotus>

Koulutus- ja julkaisutoiminta 2022

Vuonna 2022 työn alla olivat erilaisten koulutusten suunnittelu, tiedottaminen ja markkinointi. Verkon välityksellä tapahtuvat koulutukset lisääntyivät entisestään. Niilo Mäki Instituutin julkaisuja ja toimintaa esiteltiin vuoden alussa NMIn Avoimet ovet -verkkotapahtumassa keväällä ja syksyllä, Kasvun ja oppimisen tuen päivien virtuaalitapahtumassa 17.-18.11.2022 sekä ILSin seminaareissa Vaasassa ja Helsingissä sekä Språködagarna Tampereella 13.10.2022.

Julkaisutoiminnassa julkaistiin KUMMI 20. Lukuteatteri – sujuvuutta ja varmuutta lukemiseen draaman keinoin, KUMMI 5. Aikamatkalla – Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoituksen harjoitusohjelma: ryhmän tukea lapsille ja kodin aikuisille, uudistettu painos, Selkis – Yhteenlaskua ymmärtämään, 2. päivitetty painos, Alakoulun DigiLukiseula luokat 1-2: LukiMat-palvelun sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet (maksuton), Alakoulun DigiLukiseula luokat 3-6: AKI – Luku- ja kirjoitustaidon arviointimenetelmä alakoulun luokille 3–6, sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet, VIKKE suomalaisen viittomakielen harjoitusmateriaali (maksuton). Lisäksi työstettiin julkaistaviksi Nuorten Kompassi -hyvinvointiohjelma Opas nuorten

kanssa työskenteleville ammattilaisille, Check in Check out (CICO) – an operations model for individual behavioral support ja KUMMI 21. Nuottinuotta: Oppimisen vaikeudet musiikinopetuksessa – Teoriaa ja harjoituksia. Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti NMI Bulletin ilmestyi 4 kertaa. Lisäksi julkaistiin erillinen NMI Bulletinin vammaistutkimuksen teemanumero ja ruotsinkielinen erityisnumero. Bulletin-sivustolla oli yli 17 000 kävijää ja yli 37 000 käyntiä vuoden 2022 aikana.

Koulutusten suunnittelu, tiedottaminen ja markkinointi on jatkuvaa ja sitä tehdään monissa kanavissa. Julkaisutiedote on uudistettu ja on sähköisesti selailtavissa ja ladattavissa kotisivuilla, ja painettuina sitä jaetaan koulutuksissa ja tapahtumissa sekä osana julkaisumyyntiä. Tiedottamisessa hyödynnetään kuukausittain ilmestyvää uutiskirjettä sekä täsmätiedottamista esimerkiksi Facebookissa. Uutiskirje on osoittautunut hyväksi tavaksi tiedottaa koko NMI:n toiminnasta. Uutiskirjeen vastaanottajamäärä nousi noin tuhannella vastaanottajalla vuoden 2022 aikana ja kirjeitä lähetettiin noin 30. Myös sosiaalisen median kautta (erityisesti Facebook) tapahtuva tiedottaminen on osoittautunut tehokkaaksi ja sen kautta olemme myös tavoittaneet uusia asiakkaita ja kohderyhmiä. Koju.nmi.fi sivuilla vieraili n 114 000 erillistä kävijää, 1 250 000 käyntiä.

Vuonna 2022 järjestettiin oppimisen ja oppimisvaikeuksien arviointiin sekä taitojen tukemiseen liittyen 38 tilauskoulutuskokonaisuutta verkossa. Tilauskoulutusten kesto vaihteli tunnin koulutuksesta vuoden mittaiseen kestävään Helsingin kaupungin tilaamaan Yhteispeli-kokonaisuuteen, johon kuuluu opettajien ja rehtorien koulutuspäiviä, sekä 30 päivää kouluilla tapahtuvaa koko koulun opetushenkilöstön koulutusta. Maksullisia webinaareja järjestettiin 5. Koulutukset käsittelivät mm., lasten psykiatrisia ongelmia ja niiden kytkeytymistä oppimisvaikeuksiin, lasten, nuorten ja aikuisten lukemis- ja kirjoittamistaitojen arviointia ja tukemista, nimeämistaitojen arviointia ja tukemista, oppimistrategioita, itsesäätelyn ja toiminnanohjauksen tukemista, nuorten oppimisvaikeuksia, lukemisvalmiuksien arviointia ja tukemista, haastavasti käyttäytymistä, matemaattisten taitojen tukemista, lukikuntoutusta ja yhteisopettajuutta. Maksullisia verkkotallenteita oli vuonna 2022 20, joista Nuorten ja aikuisten lukemis- ja kirjoittamistaitojen arviointi – digitaalisen seulontamenetelmän DigiLukiseulan käyttökoulutus, Lene – Leikki-ikäisen lapsen neurologinen arviointimenetelmä ja YKÄ – Luku- ja kirjoitustaidon arviointimenetelmä yläkouluun keräsivät runsaasti osallistujia.

NMI:n Kojusta saatavia uusia tuotteita 2022

Heikkilä, R., Korpivaara, P., Niskakoski (ent. Paananen), M., Oraluoma, E. & Salmi, P. (2022). Alakoulun DigiLukiseula luokat 1-2: LukiMat-palvelun sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet (maksuton). Niilo Mäki Instituutti. *e-tuote*.

Heikkilä, R., Korpivaara, P., Kettunen, A., Westerholm, J., Hautala J. & Niskakoski (ent. Paananen), M. (2022). Alakoulun DigiLukiseula luokat 3-6: AKI – Luku- ja kirjoitustaidon arviointimenetelmä alakoulun luokille 3–6, sähköiset tuen tarpeen tunnistamisen välineet. (AKI-seula). *Jyväskylä*. Niilo Mäki Instituutti. *e-tuote*.

Karhunen, R., Junttila, E., Ronimus, M. & Hautala, J. (2022). Kummi 20. Lukuteatteri – sujuvuutta ja varmuutta lukemiseen draaman keinoin. Niilo Mäki Instituutti. *Jyväskylä*.

Koponen, T., Mononen, R., Kumpulainen, T. & Puura, P. (2022). Selkis – Yhteenlaskua ymmärtämään, 2. päivitetty painos. Niilo Mäki Instituutti.

Kultti-Lavikainen, N., Heinonen, J., Aro, T. & Aro, M. (2022). KUMMI 5. Aikamatkalla – Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoituksen harjoitusohjelma: ryhmän tukea lapsille ja kodin aikuisille. Niilo Mäki Instituutti. Jyväskylä.

Vikke-hanke. (2022). Suomalaisen viittomakielen harjoitusmateriaali. (Maksuton).

Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti NMI-Bulletinin numerot vuonna 2022

2022/32 nr 1: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/nmi-bulletin-1-2022/>

2022/32 nr 2: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/nmi-bulletin-2-2022/>

2022/32 nr 3: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/nmi-bulletin-3-2022/>

2022/32 nr 4: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/nmi-bulletin-4-2022/>

2022 Svenskspråkigt specialnummer: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/nmi-specialnummer-2022/>

2022 Vammaistutkimuksen erikoisnumero: <https://bulletin.nmi.fi/category/2022/vammaistutkimus-2022/>

OPH-rahoitteiset täydennyskoulutushankkeet

Toiminnasta vastaava: Maria Haakana

Henkilöstö (2022): Maria Haakana KM, koulutuspäällikkö; Maria Rintanen KM, koulutussuunnittelija; Riikka Malinen KM, koulutussuunnittelija; Assi Karppinen KM, koulutussuunnittelija; Janette Niemi, koulutussuunnittelija; Atte Palokangas, IT-tuki; Jami Kakko, datanomi sekä harjoittelijat ja tuntityöntekijät: Ina-Maria Mieskolainen, Raija Hakkarainen, Ville Vaahtoluoto, Sonja Lilli, Maria Hallikainen, Pauliina Nieminen ja kouluttajat.

Rahoittaja: Opetushallitus

Yhteistyökumppanit: Opetushallitus, koulut ja opettajat kautta Suomen, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri, Onerva ja Mikael, Jyväskylän kaupungin perheneuvola, HYPEKS-verkosto, THL, Helsingin yliopisto: Kasvatustieteiden tiedekunta, Attentio, Terveystalo, Jyväskylän yliopisto: Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, Itä-Suomen yliopisto: Filosofinen tiedekunta sekä kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, Helsingin yliopisto: Kasvatustieteiden laitos ja Tampereen yliopisto.

Tavoitteet: Edistää yleistä-, tehostettua- ja erityistä tukea tarvitsevan oppilaan osallisuutta ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti vahvistamalla opettajien kolmiportaisen tuen pedagogista osaamista. Syventää moniammatillista yhteistyötä opetuksessa ja edistää laadukkaan inklusiivisen opetuksen, turvallisen lähikoulun ja yhtenäisen perusopetuksen toteutumista. Edistää opettajien luokanhallinnan taitoja sekä vahvistaa koulun aikuisten valmiuksia motivaation, hyvän työrauhan, itsesäätelyn, tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen tukemiseen koulussa. Kouluttaa esi- ja alkuopetuksen henkilöstöä varhaisen tuen menetelmiin ja oppimisympäristöihin. Hankkeilla vahvistetaan osallistujien osaamista motivaation, kasvun sekä oppimisen tukemisessa ja ohjaamisessa. Keskiössä on oppilaan tuen tarpeen tunnistaminen sekä siirtymävaiheen tukitoimien oikea-aikainen suunnittelu ja käytäntöönpano opintojen aikana.

Yhteispeli-hankkeiden tavoitteena on tukea koko koulu yhteisön hyvinvointia ja vahvistaa lasten tunne ja vuorovaikutustaitoja ala- ja yhtenäiskouluissa ja vaikuttaa koko koulun toimintakulttuuriin ja johtamiseen käytännönläheisten toimintatapojen kautta. Koulutuksissa koulutetaan opettajia lasten työskentelyn ohjaamiseen, rehtoreita koulun kehittämiseen ja muutosprosessien johtamiseen sekä työyhteisöä aikuisten keskinäisen työskentelyn ja työhyvinvoinnin tukemiseen.

LUKILOKI-hankkeen tavoitteena on antaa opettajille valmiuksia ja menetelmiä luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen ja opetukseen sekä taitojen tukemiseen.

Hankkeet rohkaisevat opettajia hyödyntämään uusimpaan tutkimustietoon perustuvia arviointi-, opetus- ja harjaannuttamismenetelmiä. Tavoitteena on tarjota alueellisesti ja valtakunnallisesti verkon kautta saavutettavissa olevaa koulutusta eri puolilla Suomea.

Täydennyskoulutushankkeet ja niiden kesto

Opetushallituksen erillisrahoitus, päähakija Jyväskylän yliopisto:

7oph7235 LUKILOKI: Luku- ja kirjoitustaidon opetuksen ja oppimisen koulutusohjelma 2 2020–28.2.2023

Opetustoimen henkilöstökoulutuksen vuoden 2020 haun koulutushankkeet:

7oph7236 Kasvun ja oppimisen tutkimusperustainen tuki 2020-2022.

7oph7237 Oppimisen polkuja ja tuen portaita – tutkimusperustainen tuki kasvatus- ja opetustyössä 2020-2022.

7oph7238 Yhteispeli - osallisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen tunne- ja vuorovaikutustaitojen avulla 2020-2022.

7oph7239 PIDÄ KII ETTEN PUTOO nuorten ja erityistä tukea tarvitsevien yksilöllisiä oppimispolkuja tukemassa -hanke vuosille 2020-2022, yhteistyössä Jamkin kanssa.
7oph7240 Lasten mielenterveyden peruspilarit ja kehitykselliset haasteet -hanke vuosille 2020-2022, yhteistyössä Jamkin kanssa.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksen vuoden 2021 haun koulutushankkeet:

7oph7241 Kehittyvä kieli tarvitsee vuorovaikutusta 2021-2023.
7oph7242 Yhteispeli - tunne- ja vuorovaikutustaidoilla hyvinvointia kouluun 2021-2023.
7oph7243 Lasten mielenterveyden peruspilarit ja kehitykselliset haasteet -hanke vuosille 2021-2023, yhteistyössä Jamkin kanssa.
7oph7244 Iloa ja intoa lukemiseen ja kirjoittamiseen – miten innostaa ja tukea lasta ja nuorta, yhteistyö Lapin yliopiston kanssa, 2021-2023.
7oph7245 Positiivisia ratkaisuja pedagogisiin haasteisiin, yhteistyössä Jamkin kanssa, 2021-2023.
7oph7246 Käyttäytymisen taustatekijöitä ymmärtämällä hyvinvointia ja toimivia tukikeinoja varhaiskasvatukseen ja kouluun, 2021-30.6.2023.
7oph7247 Neuropsykiatriset ongelmat – oppijan kohtaaminen ja ratkaisukeskeinen tuki, 2021-30.6.2023.
7oph7248 Kielen, lukemisen ja kirjoittamisen oppimisen tuki, 2021-30.6.2023
7oph7249 Keinoja oppimisen pulmien ehkäisyyn varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle, 2021-30.6.2023.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksen vuoden 2022 haun koulutushankkeet:

7oph7250 Hahmottamisen ja motoriikan haasteet – tunnistamisesta tukeen, 1.5.2022-31.12.2023.
7oph7251 Oppimisen vaikeudet, osallisuus ja yksilöllisten oppimispolkujen tuki, 1.5.2022-31.12.2023.
7oph7252 Osallisuuden, hyvinvoinnin ja käyttäytymisen tuki, 1.5.2022-31.12.2023.
7oph7253 Lukemisen riemu ja kohdennettu tuki, 1.5.2022-31.12.2023.
7oph7254 Lasten mielenterveyden peruspilarit ja kehitykselliset haasteet -hanke 1.5.2022-31.12.2023, yhteistyössä Jamkin kanssa.
7oph7255 Yhteispeli - tunne- ja vuorovaikutustaidoilla hyvinvoivaan toimintakulttuuriin 1.5.2022-31.12.2023.

OPH-rahoitteiset täydennyskoulutukset vuonna 2022

Verkkokoulutukset ja -tallenteet: 11 verkkotallennekoulutusta, joissa toteutettavana 16 opintopistettä.

Yhteispeli-koulutukset: toteutettiin 20 koulutuspäivää, joista 10 webinaarina ja lisäksi 57 hankkeeseen osallistuvien koulujen koulutuspäivää, joista 19 webinaaripäivää – yhteensä 77 koulutuspäivää.

Webinaarit ja lähikoulutukset: 79 koulutusta, joissa 157 opintopistettä, näistä 18 lähikoulutusta, joissa 32 lähipäivää. Kaksi täydennyskoulutusrahoitushakua, joihin tehtiin kuusi hakemusta NMI päähakijana, saatiin rahoitus viidelle hankkeelle yhteensä 590 348 euroa, lisäksi olimme mukana Jamkin ja Etelä-Pohjanmaan täydennyskoulutushaussa, joille saatiin rahoitus.

LUKILOKI 2 -hankkeessa vuonna 2022 järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa vuoden 2022 aikana 13 opintojaksoa, jotka toteutettiin mm. Peda.nettiin tuotetun opetusmateriaalin, webinaari- ja lähikoulutuksen, soveltavien oppimistehtävien, verkkotutoroinnin sekä verkkokeskustelujen avulla.

Liitteessä 3 on kuvattu NMI:n OPH-rahoitteiset koulutukset vuonna 2022.

OPH-koulutusten www-sivut:

[Hahmottamisen ja motoriikan haasteet – tunnistamisesta tukeen 2022-2023](#)
[Oppimisen vaikeudet, osallisuus ja yksilöllisten oppimispolkujen tuki 2022-2023](#)
[Osallisuuden, hyvinvoinnin ja käyttäytymisen tuki 2022-2023](#)
[Lukemisen riemu ja kohdennettu tuki 2022-2023](#)
[Keinoja oppimisen pulmien ehkäisyyn varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle 2021-2023](#)
[Kielen, lukemisen ja kirjoittamisen oppimisen tuki 2021-2023](#)
[Käyttäytymisen taustatekijöitä ymmärtämällä hyvinvointia ja toimivia tukikeinoja varhaiskasvatukseen ja kouluun 2021-2023](#)
[Neuropsykiatriset ongelmat – oppijan kohtaaminen ja ratkaisukeskeinen tuki 2021-2023](#)
[Kehittyvä kieli tarvitsee vuorovaikutusta 2021-2022](#)
[Yhteispeli – tunne- ja vuorovaikutustaidoilla hyvinvointia kouluun 2021-2022](#)

<https://koju.nmi.fi/yhteispeli-koulutukset/>
<https://www.facebook.com/groups/553924811480584/> (Yhteispeli - facebook -ryhmä)
<https://lukiloki.jyu.fi/>
<https://eldoom.nmi.fi/>
<https://www.facebook.com/lukilokihanke/>
<https://www.facebook.com/NMIkoulutus/>
<https://www.instagram.com/nmikoulutus/>
<https://twitter.com/NMITiedotus>

5. Hallinto- ja tukipalvelut

<p>Toiminnasta vastaava: Juha-Matti Latvala (toiminnanjohtaja), Jarkko Hautala (tutkimuspäällikkö), Kirsi Holkeri (talouspäällikkö), Miika Pekkarinen (tietohallintopäällikkö)</p> <p>Henkilöstö (2022): Juha-Matti Latvala (toiminnanjohtaja), Jarkko Hautala (tutkimuspäällikkö), Kirsi Holkeri (talouspäällikkö), Miika Pekkarinen (tietohallintopäällikkö), Kirsi Hintikka (henkilöstökoordinaattori), Atte Palokangas (IT-suunnittelija), Niko Hoffren (IT-assistentti), Mari Hytönen (toimistoassistentti), Teemu Hytönen (toimisto-/koulutusassistentti), Jari Westerholm (tilastotieteilijä), Niina Raitonen (siistijä), Matias Silen (talousassistentti) sekä tuntitöinä Asta Kaipainen (talousassistentti).</p> <p>Kesto: Hallinto- ja tukipalvelut ovat pysyvää Niilo Mäki Instituutin perustoimintaa.</p> <p>Rahoittaja: STEA yleisavustus (AY5) (140 000 €), omat koulutus- ja julkaisu tuotot, projektien yleiskuluosuudet (9YLE)</p> <p>Tavoitteet: Niilo Mäki -säätiön hallinto- ja tukipalvelujen tavoitteena on muodostaa laadukkaasti ja tehokkaasti toimiva työskentely-ympäristö säätiön työntekijöille.</p>
--

Toiminta ja tulokset 2022

Niilo Mäki -säätiön perustoimintaa ylläpidetään osaksi STEA:n yleisavustuksen, projekteilta perittävien yleiskulujen ja koulutus- ja julkaisu tuottojen turvin.

Hallinto- ja tukipalveluiden henkilöstöllä hoidetaan säätiön hallinto, instituutin toiminnan johtaminen ja koordinointi, talous-, henkilöstö- ja hankehallinto, muu yleishallinto, IT-tuki, verkkopalveluiden toimivuus ja tietoturvallisuus sekä muut organisaatiota palvelevat tukipalvelut (toimisto-, tilasto- ja siivouspalvelut). Sisäisen toiminnan lisäksi yhteydenpito sidosryhmiin, rahoittajiin ja muihin verkostoihin sekä viestintä (yhdessä koulutus- ja julkaisu yksikön kanssa) kuuluu olennaisena osana toimintaan. Hallinto- ja tukipalveluiden tarkoituksena on tukea ja mahdollistaa Niilo Mäki Instituutin laadukas tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja julkaisu toiminta.

Vuoden 2022 aikana tapahtunutta hallinto- ja tukipalveluissa:

- Tutkimuspäällikön tehtävä avattiin ja siihen valittiin PsT, dosentti Jarkko Hautala.
- IT-palveluissa kehitettiin NMI:n omaa HR-järjestelmää laatimalla siihen tietoturallinen turvapolitiikka.
- Työntekijöiden työhyvinvointia seurattiin vuoden aikana. Syksyllä toteutetun Yksilötutkahyvinvointikyselyn mukaan työhyvinvointi-indeksi oli hyvä (8,2/10) ja työkyky-arvio hyvä (7,9/10). Arviot olivat hieman laskeneet edellisen vuoden tilanteesta ja työhyvinvointiin panostetaan tulevan vuoden aikana.
- Yleiskulujen kohdentamista käynnissä oleville hankkeille jatkettiin keräämällä yleiskuluosuus (perustaso 20 % ja 75 %:ia kokonaiskustannusmallia noudattavilta) hankkeilta. Yleiskululla katetaan kaikille hankkeille yhteisiä kuluja (yhteiset tilat, työterveys, vakuutukset, hallinnon ja tukipalveluiden henkilöstökuluja, työkykyä ylläpitävät toimet jne.). Vuonna 2022 hallinnon ja tukipalveluiden sekä yleisten kulujen kulurakennetta oli tarkistettu edellisinä vuosina merkittävästi vähentyneen STEA:n yleisavustuksen vuoksi.
- Hallintoneuvosto kokoontui 2 kertaa (etäkokous keväällä ja hybridikokous syksyllä THL:n tiloissa Helsingissä) ja hallitus 9 kertaa (kaikki etä- tai hybridikokouksina). Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet vuonna 2022 on mainittu liitteessä 4.

Niilo Mäki Instituutin keskimääräinen henkilömäärä (keskimääräiset henkilötyövuodet kokoaikaiseksi muutettuna) nousi edellisestä vuodesta 43 htv:een (vuonna 2021: 42,3 htv).

Henkilöstön työsuhteiden kehittämissuunnitelma ja siihen sisältyvät työsuhteiden vakinaistamisen kriteerit (hallinto- ja tukipalveluiden/koulutus- ja julkaisutoimintojen tehtävissä sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa) otettiin käyttöön vuonna 2022. Tavoitteena uudistuksessa oli se, että Niilo Mäki Instituuttiin pitkäaikaisesti sitoutuneet osaajat toimisivat jatkossa enenevästi vakinaisissa työsuhteissa myös tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta. Uudistuksessa edetään vaiheittain ja vuoden 2022 aikana vakinaistettiin 6 tehtävää sekä perustettiin uusi tutkimuspäällikön tehtävä.

Koko organisaation talouslukuja tarkasteltaessa säätiön vuositulos vuonna 2022 oli alijäämäinen 27 209 € (aiempien vuosien tulokset: 2021: +57 198 €, 2020: -3990,22€, 2019: +164 370,10 €, 2018: +75 444,12 ja 2017: +76 973,09 €). Tulokseen on vaikuttanut hankkeilta perittävän yleiskulun kertymiseen vaikuttanut hankkeiden toteutuminen arvioitua pienempänä ja inflaation myötä kasvaneet kustannukset (mm.- ATK-tarvikkeet- ja ohjelmistot, tietoliikenneyhteydet ja ulkopuoliset palvelut).

Hallituksen hyväksymää Niilo Mäki -säätiön varainhoitoon ja sijoitustoimintaan liittyvää sijoituspolitiikkaa jatkettiin sijoitussuunnitelman mukaisesti. Yhteiskunnassa vallitseva korkea inflaatio ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat osaltaan vaikuttaneet sijoitusrahastojen negatiiviseen tuottoon vuoden 2022 aikana.

6. Yhteistyö Suomessa

Niilo Mäki Instituutti tekee tiivistä yhteistyötä lukuisten tutkimus- ja kehittämiskumppaneiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös toimintaa rahoittavat tahot (vuonna 2022 STEA, Suomen Akatemia, Opetushallitus, Svenska kulturfonden, Svenska folkskolans vänner, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Ulkoministeriö, Euroopan Komissio ja Teknolohiateollisuuden 100-vuotissäätiö).

Tutkimus-, kehittämis- ja koulutusyhteistyökumppaneita ovat suomalaiset yliopistot (vuonna 2022 erityisesti Jyväskylän, Helsingin, Itä-Suomen, Turun, Tampereen ja Lapin yliopistot sekä Åbo Akademi), tutkimuslaitokset (mm. Karvi, THL), ammattikorkeakoulut (erityisesti Jyväskylän ammattikorkeakoulu) ja ammattiopistot, lukiot sekä muut toisen asteen oppilaitokset (mm. Gradia).

Kehittämistoiminnassa sekä koulutuksissa tehdään yhteistyötä lukuisten kumppaneiden kanssa (vuonna 2022 mm. oppimis- ja ohjauskeskus Valteri, Suomen CP-liitto, Kehitysvammaliitto, Aivoliitto, ADHD-liitto, Erilaisten oppijoiden liitto, Autismiliitto, Ammattiopisto Spesia, Nuorten talo Jyväskylä, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja MLL-piirit, Likes, Suomen Vanhempainliitto, Ehyt ry, Monikulttuurikeskus Gloria, Kuntoutussäätiö, Lukukeskus, Monikulttuurinen kirjasto, Suomen Kirjastoseura, Seinäjoen kaupunginkirjasto, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Lukuliike, Lukeva koulu -ohjelma, Kuurojen liitto, Kuurojen palvelusäätiö, Suomen kuurosokeat, Kuurojen lasten vanhempien liitto, LapCi ry, NiceHearts ry, Naapuriäidit, Kirkon ulkomaanapu) ja uusia kumppanuuksia luodaan jatkuvasti.

Myös kunnat ja niiden palveluyksiköt ja oppilaitokset, normaalikoulut, sekä oppilaat ja heidän vanhempansa ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita.

Yritysten kanssa tehtävää kehittämis- ja koulutusyhteistyötä on tehty muun muassa GraphoGroup Oy:n, Ludus Oy:n ja Attentio Oy:n kanssa.

Instituutin asiantuntijoita on mukana työryhmissä ja neuvottelukunnissa ja ohjausryhmissä. Listaus näistä jäsenyyksistä löytyy liitteestä 2.

Niilo Mäki Instituutin keräämiä aineistoja käytetään väitöskirja- ja muussa tutkimuksessa. Osa Niilo Mäki Instituutin tutkijoista/henkilöstöstä tekee omaa väitöskirjaansa (väitöskirjat arvioidussa valmistumisjärjestyksessä):

- Elisa Salmi: Motivaatio, oppimisvaikeudet ja ammatillisten opintojen loppuun suorittaminen. Erityispedagogiikka, JYU. Valmistui 2022.
- Suvi Ylönen: Hahmotusvaikeuksien legitimointi ja niille annetut merkitykset kokijoiden kerronnassa. Erityispedagogiikka, JYU. Arvioitu valmistuminen 2024.
- Annastiina Kettunen: Epäkonventionaaliset sanavalinnat edistyneiden suomenoppijoiden akateemisissa teksteissä. Humanistinen tiedekunta, JYU. Arvioitu valmistuminen 2024.
- Sini Teivaanmäki: Alle kouluikäisten lasten toiminnanohjauksen vaikeudet ja taitojen varhainen tukeminen. Psykologia, JYU. Arvioitu valmistuminen 2024.
- Georgia Gerike: Mapping cognitive processes in reading disability and comorbid ADHD. Psykologia, JYU. Arvioitu valmistumisaika 2024.
- Henrik Husberg: Motivation, self-regulation and mathematics. Kasvatustieteiden ja psykologian tdk, Helsingin yliopisto. Arvioitu valmistumisaika 2024.
- Jari Westerholm: Puuttuvan tiedon käsittely psykometrisissä aineistoissa. Psykologia, JYU. Arvioitu valmistuminen 2025.
- Nea Kronberg: Aiming for fluency – problems and possibilities in a Finland-Swedish setting. Opettajankoulutuslaitos, JYU. Arvioitu valmistuminen 2025.
- Pia Vataja: The development of literacy skills among monolingual and bilingual Finnish-Swedish children in early school years. OKL, JYU. Arvioitu valmistuminen 2025.

- Ann-Katrine Risberg: Early identification of reading and writing difficulties among monolingual and bilingual pupils in Finland. Erityispedagogiikka, ÅA. Arvioitu valmistuminen 2025.
- Enni Junttila: Teatterin lukiodiplomin arviointi opiskelijan ja opettajan näkökulmasta. Taidekasvatus, JYU. Arvioitu valmistuminen 2025.
- Jonne Posti: Nopean nimeämisen kuntoutus. Terveystieteet, Itä-Suomen yliopisto. Arvioitu valmistuminen 2025.
- Sara Huotari: Nopea nimeäminen eri ikävaiheissa. Kasvatustiede/erityispedagogiikka, JYU. Arvioitu valmistuminen 2026.

Niilo Mäki Instituutin henkilöstöä osallistuu/on osallistunut vuonna 2022 väitöskirjojen ohjaamiseen ja ohjausryhmiin seuraavasti:

Jyväskylän yliopisto, erityispedagogiikka	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Kronberg Nea	Salmi Paula
Palmu Iines	Määttä Sami, Närhi Vesa, Savolainen Hannu
Salmi Elisa (väitteli 03/2022)	Määttä Sami
Jyväskylän yliopisto, kasvatustiede	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Huotari Sara	Heikkilä Riikka
Puttonen Jenni	Heikkilä Riikka
Jyväskylän yliopisto, kieli- ja viestintätieteet	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Pietarinen Heta	Kanto Laura
Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Sivunen Ulla	Kanto Laura
Vataja Pia	Salmi Paula
Jyväskylän yliopisto, psykologia	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Asp Eeva	Salmi Paula
Gerike Georgia	Latvala Juha-Matti
Peltopuro Minna (valmistunut 2022)	Ahonen Timo, Närhi Vesa
Teivaanmäki Sini	Ahonen Timo, Klenberg Liisa
Jyväskylän yliopisto, taidekasvatus	
Tohtoriopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa

Junttila Enni	Hautala Jarkko
Helsingin yliopisto, suomen kieli	
Tohtorlopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Tjukanov Maija	Kanto Laura
Helsingin yliopisto, psykologia	
Tohtorlopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Hanukkala, Samuel	Klenberg, Liisa (seurantaryhmän jäsen)
Itä-Suomen yliopisto, terveystieteet	
Tohtorlopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Posti Jonne	Hautala Jarkko
Åbo Akademi, kasvatustiede	
Tohtorlopiskelija	Ohjaaja(t) NMI:ssa
Risberg Ann-Katrine	Salmi Paula

7. Kansainvälinen toiminta

Niilo Mäki Instituutissa tehdään kansainvälistä tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä. Toiminnan kautta luodaan verkostoja ja uusia mahdollisuuksia Niilo Mäki Instituutin toiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Vuoden 2022 aikana on toteutettu kansainvälistä toimintaa muun muassa seuraavilla tavoilla.

Kansainvälistä tutkimus- ja kehittämistyötä

Niilo Mäki Instituutin toteuttamissa hankkeissa tehtiin kansainvälistä yhteistyötä hankesuunnitelmien mukaisesti.

Euroopan Komission Marie Skłodowska-Curie ITN (Innovative training network) -hanke Neo Prism C jatkui vuonna 2022. Hankkeessa toimii tutkijana tohtoriopiskelija Georgia Gerike, jonka väitöskirjassa tutkitaan lukemisvaikeuden ja ADHD:n päällekkäistymistä ja niihin liittyviä kognitiivisia prosesseja. Tutkimuksessa hyödynnetään Lastentutkimuskeskityksestä kerättyä tutkimusaineistoa ja uutta, kerättävää aineistoa. NeoPrismC-hankkeeseen liittyvät työpajatapaamiset (Edinburgissa ja Ateenassa) sekä muut palaverit järjestettiin hybridipalaverina.

Ulkoministeriön rahoittama eTaleAfrica -hanke jatkui suunnitelmien mukaisesti. Hankkeessa on kehitetty e-oppimisympäristöä lukemaan oppimisen ja opettamisen tueksi Afrikassa. Hanke toteutetaan yhteistyössä seuraavien kumppanien kanssa: Jyväskylän yliopisto, Helsingin yliopisto, Namibian yliopisto, Kenya Institute of Special Education, Sambian yliopisto ja Archbishop Mhaya University College of Tabora (Tansania). Hankkeen työpajatapaaminen järjestettiin Jyväskylässä. eTaleAfrica -ympäristön käytön kokeilua on toteutettu myös yhteistyössä Kirkon Ulkomaanavun kanssa. Hanke jatkuu vuodelle 2023 siirtyneellä rahoituksella ja NMI sai lisäksi jatkohankkeen eTaleAfrica ympäristön sisältöjen laajentamisen matematiikkaan ja varhaiskasvatukseen.

Monissa muissakin NMI:n hankkeissa (mm. Leikitään ja keskitytään yhdessä, ReadDrama, ILS2) tehtiin yhteistyötä ulkomaisten tutkijoiden kanssa. Uusia hankehakemuksia myös valmisteltiin kansainvälisen tutkijaverkostojen kanssa.

Liitteet:

Liite 1. Niilo Mäki Instituutin tutkijoiden julkaisut 2022

Liite 2. Niilo Mäki Instituutin henkilöstön jäsenyyksiä 2022

Liite 3. NMI:n koulutukset ja OPH-rahoitteiset koulutukset vuonna 2022

Liite 4. Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvosto ja hallitus 2022

Liite 1. Niilo Mäki Instituutin tutkijoiden julkaisut 2022

Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehdessä NMI Bulletinissa vuoden 2022 aikana muiden kuin NMI:n tutkijoiden kirjoittamat artikkelien lista löytyy sivulla 30 olevien linkkien kautta.

Väitöskirjat

Salmi, E. (2022). *Motivaatio, oppimisvaikeudet ja ammatillisten opintojen loppuun suorittaminen*. JYU Dissertations. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9055-8>

Tutkimusartikkelit

Aro, T., Eklund, K., Eloranta, A. K., Ahonen, T., & Rescorla, L. (2022). Learning disabilities elevate children's risk for behavioral-emotional problems: Differences between LD types, genders, and contexts. *Journal of learning disabilities*, 55(6), 465-481.

Haavisto, A., Klenberg, L., Tommiska, V., Lano, A., Mikkola, K., Fellman, V., & Finnish ELBW Cohort Study Group. (2022). Latent class growth analysis identified different trajectories in cognitive development of extremely low birthweight children. *BMJ Paediatrics Open*, 6(1).

Hautala, J., Salmerón, L., Tolvanen, A., Loberg, O., Leppänen, P. (2022). Task-oriented reading efficiency: Interplay of general cognitive ability, task demands, strategies and reading fluency. *Reading and Writing*. <https://doi.org/10.1007/s11145-022-10265-7>

Hautala, J., Junntila, E. & Ronimus, M. (2022). Readers' theater projects for special education: A randomized controlled study. *Scandinavian Journal of Educational Research*. <https://doi.org/10.1080/00313831.2022.2042846>

Husberg, H., Paananen, M., Langenskiöld, J. & Klenberg, L. (2022) Olika profiler för exekutiva färdigheter bland elever i behov av stöd. NMI Bulletin.

Kiuru, N., Malmberg, L. E., Eklund, K., Penttonen, M., Ahonen, T., & Hirvonen, R. (2022). How are learning experiences and task properties associated with adolescents' emotions and psychophysiological states? *Contemporary Educational Psychology*, 71, 102095.

Kiuru, N., Trög, A. S., Pasanen, M., Tourunen, A., Mikkonen, J., Ahonen, T., & Penttonen, M. (2022). Associations Between Adolescents' Subjectively Experienced Emotions and Psychophysiological Reactions in Achievement Situations. *Merrill-Palmer Quarterly*, 68(1), 39-71.

Kronberg, N. & Salmi, P. (2021). Spel-Ett Läsflyt – förverkligandet av en interventionsstudie med fokus på läsflyt. NMI Bulletin, Svenskspråkigt specialnummer 2022, 93–107.

Moisio, P., Teivaanmäki, S. & Klenberg, L. (2022). Leikitään ja keskitytään – tukea itsesäätelyyn. NMI-bulletin, 32, 59-66.

Nivala, A.-B., Heikkilä, R., Torppa, M., Närhi, V., Aro, M., & Ahonen, T. (2022). Kaksoisvaikeushypoteesi lapsilla, joilla on oppimisvaikeuksia. *Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti NMI-Bulletin*, 32 (1), 65–77.

Närhi, V., Huhdanpää, N., Savolainen, P. & Savolainen, H. (2022). Positiivisen käyttäytymisen tukemisen keinojen opettaminen suomalaisessa opettajankoulutuksessa. NMI-Bulletin, 32(2), 42-66.

Paananen, M., Husberg, H., Katajamäki, H. & Aro, T. (2022). School-Based Group Intervention in Attention and Executive Functions: Intervention Response and Moderators. *Frontiers in Psychology*. <https://www.doi.org/10.3389/fpsyg.2022.975856>

Paananen, M., Karhu, A. & Savolainen (2023). Individual behavior support in positive behavior support schools in Finland. *International Journal of Developmental Disabilities*. <http://dx.doi.org/10.1080/20473869.2022.2116236>.

Pulkkinen, J., Eklund, K., Koponen, T., Heikkilä, R., Georgiou, G., Salminen, J., ... & Aro, M. (2022). Cognitive skills, self-beliefs and task interest in children with low reading and/or arithmetic fluency. *Learning and Individual Differences*, 97, 102160. doi:10.1016/j.lindif.2022.102160

Risberg, A.-K., Vataja, P. & Kronberg, N. (2022). Tidig identifiering och stödåtgärder för läsning och skrivning i en finlandssvensk kontext. *Läs- och skrivsvårigheter & Dyslexi*, (2/2022), 16–22.

Ronimus, M., Tolvanen, A., Hautala, J. (2022). The roles of motivation and engagement in computer-based assessment of children's reading comprehension. *Learning and Individual Differences*. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2022.102197>

Ronimus, M. M., Tolvanen, A. J., & Ketonen, R. H. (2022). Is There Hope for First Graders at the Lowest Percentiles? The Roles of Self-Efficacy, Task Avoidance, and Support in the Development of Reading Fluency. *Learning Disability Quarterly*, 07319487221086970.

Sorvo, R., Kiuru, N., Koponen, T., Aro, T., Viholainen, H., Ahonen, T., & Aro, M. (2022). Longitudinal and situational associations between math anxiety and performance among early adolescents. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1514(1), 174-186.

Vataja, P., Lerkkanen, M.-K., Aro, M., Westerholm, J., Risberg, A.-K., & Salmi, P. (2022). The Predictors of Literacy Skills among Monolingual and Bilingual Finnish-Swedish Children During First Grade. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 66(6), 960-976. <https://doi.org/10.1080/00313831.2021.1942191>

Kirjat ja kirjanluvut

Karhu, A., Savolainen, H. Närhi, V. & Aro M. (2022) Tuen vaikuttavuuden arviointi ja tukivastemalli. Teoksessa: Heiskanen, N. & Syrjämäki, M. (toim.) Pienet tuetut askeleet: varhaiskasvatuksen uudistuva tuki ja kehittyvät käytännöt. Jyväskylä: PS-kustannus.

Karhunen, R., Junttila, E., Ronimus, M. & Hautala, J. (2022). Lukuteatteri - sujuvuutta ja varmuutta lukemiseen draaman keinoin. KUMMI 20: Arviointi, opetus ja kuntoutusmateriaaleja. Niilo Mäki Instituutti.

Kongressi- ja muut esitykset

Hautala, J. Theorizing dynamic adjustment of saccade lengths in reading and dual-stage progression of word recognition. Oral presentation at *European Conference on Eye Movements*, 21-25.8.2022. Leicester, United Kingdom.

Hautala, J. (2022). Hitaasti lukevat pojat innostuvat lukuteatterista. Kasvatustieteen päivät 24-25.11.2022, Oulu.

Husberg (2022). ProSkola. En evidensbaserad modell som främjar barns förutsättningar för trivsel och inläring i skolan. Bensows stiftelse - Finlandssvenska barnrättsdagen, 15.11 2022, Helsingfors, Finland.

Husberg (2022). ProSkola. En evidensbaserad modell som främjar barns förutsättningar för trivsel och inläring i skolan. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland - Barn och unga som reagerar med beteende - verktyg för att stärka sociala färdigheter i skolan och småbarnspedagogiken, 28.11 2022, Vasa, Finland.

Junttila, E. (2022, July 4-8) Evaluation and feedback in drama: experiences of Finnish upper secondary school students doing their art diploma in drama. [conference presentation] 9th conference of IDEA (International Drama Education Association) DRAMA 4ALL. Drama for tall and small. Celebrating drama in a changing world 4.-8.7.2022 Reykjavik, Islanti (<https://ideaiceland.com/>)

Junttila, E. (2022, November 24-25) *Draamakasvatuksellinen lukuteatteri hitaasti lukevien oppilaiden tukena ja innostajana*. Kasvatustieteen päivät. Oulu, Suomi. <https://kt-paivat2022.edu.oulu.fi/>

Karhu & Paananen (2022). Constructing individual interventions for pupils with behavior problems in Finland: To whom support is provided and how school personnel evaluate social validity of the support? Earli Sig 15 conference. September 22th to 23th 2022, Ghent, Belgium.

Kronberg, N. (2022). Spel-Ett läsflyt – an intervention study focusing on reading fluency Oppimisvaikeustutkijatapaaminen 10.6.2022, Vasa.

Kronberg, N. (2022). Spel-Ett läsflyt intervention study, 19.08.2022, Niilo Mäki Instituutin tutkimuspäivä.

Kronberg, N. (2022). Spel-Ett läsflyt, 21.9.2022 Helsingfors, 28.9.2022 Vasa; ILS-projektets slutseminarium.

Latvala, J-M. (2022). Leadership in an entrepreneurial setting. 21.9.2022. NeoPrism-C 6th Training Workshop on Career development plan, 21.-23.9.2022 Athens, Greece.

Niskakoski, M., Heikkilä, R. & Määttä, S. (2022). Moninaisuus luku- ja kirjoitustaidossa – sukupuoli, kielitausta ja alueelliset ero luokilla 1–9. Suullinen esitys Kasvatustieteen päivillä 24.11.2022

Paananen & Karhu (2022). To whom individualized intervention on behavior is provided and what is effectiveness of the intervention? 4th Research Symposium of the PBS-Europe Network symposium. November 3rd – 4th 2022, Jyväskylä, Finland.

Pöntinen, Husberg & Paananen (2022). A school-based intervention on attention and executive functions: two single case studies. Earli Sig 15 conference. September 22th to 23th 2022, Ghent, Belgium.

Pöntinen, Husberg & Paananen (2022). A school-based intervention on attention and executive functions: two single case studies. 4th Research Symposium of the PBS-Europe Network symposium. November 3rd – 4th 2022, Jyväskylä, Finland.

Pöysä-Tarhonen, J., Shupin, L., Hautala, J. & Häkkinen, P. (2022). Making invisible visible: How to better understand collaborative behaviour in dyads during remote collaborative problem solving processes utilising dual eye-tracking methods? Kasvatustieteen päivät 24-25.11.2022, Oulu.

Risberg, A-K. & Vataja, P. (2022). Vad vet vi nu om läsning, skrivning och benämning i finlandssvenska skolor? Resultat från årskurs 1 till 7. 21.9.2022 Helsingfors, 28.9.2022 Vasa; ILS-projektets slutseminarium.

Risberg, A-K., Vataja, P. Kronberg, N. & Salmi, P. (2022). En longitudinell studie av finlandssvenska elevers läs- och skrivförmåga. Niilo Mäki Instituutin tutkimuspäivä 18.8.2022 'Katsaus luki- ja tarkkaavuuden pulmien tutkimukseen NML:ssä - teoriaa, tukitoimia ja arviointia'.

Zaviogianni, M. I., Gerike, G., Hintermeier, L. & Khanolainen, D. (2022). A systematic Review and Meta-Analysis on Music Interventions for Children with Reading Difficulties. Nordic Network for Research in Music Education Conference (NMRME), Jyväskylä, Finland April 2022.

Zaviogianni, M. I., Gerike, G., Hintermeier, L. & Khanolainen, D. (2022). Music-based interventions designed for school-aged children with reading disorder: a systematic review. 22nd European Conference in Literacy, Dublin, Ireland, July 2022.

Pro Gradut ja muut opinnäytetyöt

Biskop, L. & Hulten, M. (2022). Läsvanor och kopplingen mellan läsförståelse och läsvanor hos finlandssvenska sjunde klassare. Magisteravhandling i specialpedagogik. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier. Åbo Akademi.

Huotari, S. & Mikkonen, L. 2022. Nopean nimeämisen tehtävätyyppien yhteydet peruslaskutaidon sujuvuuteen 3.–6.-luokkalaisilla lapsilla. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto.

Muut julkaisut

Karhu, A. & Paananen, M. (2022). Ratkaisuja käyttäytymisen ongelmiin. *Erityiskasvatus*, 1, 2022.

Kronberg, N., Risberg, A-K., Vataja, P. & Salmi, P. (2022). Pedagogiskt kartläggningsarbete - Kartläggningsprocessen som en del av stödet i läsning och skrivning. *Erityiskasvatus*, (3/2022), 24-26.

Salmi, P., Kronberg, N., Risberg, A-K. & Vataja, P. (2022). Arviointiprosessi lukemisen ja kirjoittamisen tukena. Suomen erityiskasvatusliitto. <http://www.sel.fi/artikkeli/arviointiprosessi-lukemisen-ja-kirjoittamisen-tukena/>

Lehtiartikkelit ja näkyvyys mediassa

Finlandssvenska elever läser allt färre böcker – efter trean sjunker läsförståelsen. Hufvudstadsbladet 21.9.2022

Lukutaito kehittyy yhdessä lukemalla. Haastattelu, Lapseemme, 3.10.2022. Toimittaja Sanna Seppänen. Luettavissa: https://www.mll.fi/lapseemme-lehti/lukutaito-kehittyy-yhdessa-lukemalla/?post_date=20221004075936

10 kysymystä lukivaikkeudesta. Haastattelu, Lapsen maailma, 30.05.2022. Toimittaja Anu Vallinkoski. Luettavissa: <https://lapsenmaailma.fi/artikkeli/10-kysymysta-lukivaikkeudesta/>

Radio Vega: Slaget efter tolv – dagens debatt 17.2.2022: Tappar skolelever förmågan att läsa och skriva på grund av för mycket skärm?

Liite 2. Niilo Mäki Instituutin henkilöstön jäsenyyksiä 2022

Haakana Maria

- Hypeks - hyvinvointia ja pedagogiikkaa Keski-Suomeen asiantuntijaverkoston jäsen

Hautala Jarkko

- Research team member. The Centre of Excellence for Learning Dynamics and Intervention Research (InterLearn). University of Jyväskylä and University of Turku.

Kanto Laura

- Puhe ja kieli yhdistyksen hallituksen jäsen
- Puhe ja kieli lehden toimittaja
- Kumpparit -työryhmän (kuulo- ja viittomakielialan järjestöt) jäsen
- Kotimaisten kielten keskuksessa toimivan Viittomakielten lautakunnan jäsen
- OPH:n asettaman Viittomakielten työryhmän jäsen

Klenberg, Liisa

- Helsingin yliopiston neuropsykologian erikoistumiskoulutuksen ohjausryhmän jäsenyys
- Suomen neuropsykologisen yhdistyksen erikoistumislautakunnan jäsenyys

Lahti Juha

- Celia-kirjaston johtokunnan jäsenyys

Latvala Juha-Matti

- Hallituksen jäsen 5/2018-, Kuntoutussäätiö.
- Asiantuntijajäsen Eduskunnan erilaisten oppijoiden tukiryhmässä 10/2021 -
- Asiantuntijajäsen Eduskunnan NEPSY-verkostossa
- Jäsen Selkokielen neuvottelukunnassa.
- Jäsen Selkokirjatyöryhmässä.
- Jäsen Oikeus oppimiseen neuvottelukunnassa.
- Ohjausryhmän jäsen NeoPrismC -hanke (EU:n ETN-projekti)

Rintanen, Maria

- Hypeks - hyvinvointia ja pedagogiikkaa Keski-Suomeen asiantuntijaverkoston jäsen

Salmi Paula

- NMI Bulletin -lehden toimituskunnan jäsen
- Lukuliike koulussa -hankkeen (OPH) ohjausryhmän jäsen
- Vertaisarviointi kansainvälisissä julkaisuissa

Ylönen Suvi

- CP-liiton Perhe voimavarana -hankkeen ohjausryhmäjäsenyys
- Eduskunnan Erilaisten oppijoiden tukiryhmän asiantuntijajäsen

Liite 3. NMI:n OPH-rahoitteiset koulutukset vuonna 2022

Verkkokoulutukset ja -tallenteet

OPH: Yhteispeli – hyvinvointia ja taitoja koko koululle: 2021 alkanut, webinaaripäiviä 10 (joista 2 rehtorikoulutusta ja 8 opettajakoulutusta), lähipäiviä 6 (joista 2 rehtorikoulutusta ja 4 opettajakoulutusta), työyhteisökoulutuksia 2022: 19 x 3 kouluvierailua, yhteensä 57 koulutuspäivää, joista webinaareja 19.

OPH: Yhteispeli – hyvinvointia ja taitoja koko koululle: 2022 alkava 4 lähipäivää (1 rehtorikoulutusta ja 4 opettajakoulutusta lähipäivinä)

OPH: Oppimisvaikeudet lukiossa (2 op), verkkokoulutus 1.1.2022–31.5.2022

OPH: Hahmottamisen haasteet toisen asteen koulutuksessa (1 op), 3.1.2022–31.5.2022 verkkokoulutus

OPH: Itsesäätelytaitojen kehitys, haasteet ja tukeminen varhaiskasvatuksessa (2 op) verkkokoulutus 10.1. – 10.6.2022

OPH: Itsesäätelytaitojen kehitys, haasteet ja tukeminen alakoulussa (2 op) verkkokoulutus 10.1. – 10.6.2022

OPH: Päällekkäistyneet oppimisvaikeudet (1 op) verkkokoulutus 10.1. – 10.6.2022

OPH: Tavoitteena sujuva lukutaito – Teoriaa ja harjoituksia (1 op) 17.1. – 19.5.2022 verkkokoulutus

OPH: Keinoja tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen tukemiseen (2 op), 19.1.2022 ja 23.3.2022 webinaari

OPH: Toiminnanohjaus, itsesäätely ja oppimisen vaikeudet – Miten auttaa? (2 op), 27.1., 17.2. ja 7.4.2022 webinaari

OPH: Miten auttaa vanhempaa ymmärtämään lapsen oppimisvaikeuksia ja tukemaan oppimista (1 op), 27.1.2022 Jyväskylä

OPH: Haastava käyttäytyminen yläkoulussa (1 op), webinaari 1.2.2022

OPH: Luetun ymmärtämisen ja toiminnanohjaamisen tukeminen yläkoulussa ja toisella asteella (2 op), 2.2. ja 30.3.2022 Jyväskylä -> webinaari

OPH: Lukitaitojen ja toiminnanohjauksen tukeminen koulussa (2 op), 3.2. ja 28.4.2022 Tampere -> webinaari

OPH: Hyvän työrauhan rakennusaineita – opettajan luokanhallinnan taitojen kehittäminen koulun arjessa (1 op) 4.2.2022 webinaari

OPH: Ymmärrätkö minua? Monikielisten lasten kielellisten taitojen tukeminen varhaiskasvatuksessa (1 op), 4.2. ja 15.3.2022 webinaari + 5.5.2022

OPH: Hyvän työrauhan rakennusaineita – opettajan luokanhallinnan taitojen kehittäminen koulun arjessa (1 op) 21.2. – 20.6.2022 verkkokoulutus

OPH: Aikamatkalla – Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoituksen harjoitusohjelma (2 op), 3.2 ja 8.4.2022 Jyväskylä

OPH: S2-oppilaiden kielellisten taitojen arviointi ja tukeminen (2 op) 15.2. ja 13.4.2022 webinaari

OPH: Nettilukutaito ja luetun ymmärtämisen tukeminen luokilla 6–9 (2 op), 17.2. ja 7.4.2022 webinaari

OPH: Empaattisen ja rakentavan vuorovaikutuksen taidot haastavissa vuorovaikutustilanteissa (2 op) 18.2. ja 25.2.2022 webinaari

OPH LAPPI: SANANJALKOJA JA KIRJAINKIEMUROITA – sanataiteen menetelmistä intoa ja iloa luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen ja opettamiseen (2 op), 23.2. ja 23.3.2022 webinaari

OPH: Ratkaisukeskeisiä työkaluja oppilashuollon ammattilaisille hyvän työrauhan tukemiseksi koulu yhteisössä (2 op) 23.2. ja 8.4.2022 Seinäjoki -> webinaari

UBS: HURTIG – Konsultationsmodell för daghem – strukturerat stöd för rastlösa barn 2 sp 3.3.2022

OPH: HUKATAANKO OPPILAS – MITEN TUETAAN OPPILASTA, JOKA KÄY EPÄSÄÄNNÖLLISESTI KOULUA (1 op) 9.3.2022 Pori -> webinaari

OPH: Opiskelun ja motivaation tuki perusasteelta toiselle asteelle (3 op) 10.3.2022 ja 21.4.2022 webinaari

UBS: Kartläggning av och stödåtgärder vid inlärningssvårigheter i skolor och daghem 1sp 16.3.2022 webinarie

UBS: Matematiksvårigheter – Kartläggning, stöd och uppföljning 1sp 17.3.2022 webinar

OPH: Lukemisaikavaikeuden kielelliset taustataidot – Tunnistamisesta tukemiseen (1op) 17.3.2022 Hämeenlinna

OPH: Keinoja lukemisen ja kirjoittamisen taitojen tukemiseen (2 op) 17.3. ja 19.5.2022 Helsinki -> webinaari

OPH: Selkosuomea kouluun (2 op) 22.3. ja 5.4.2022 webinaari

OPH: Tukea tarvitsevan oppilaan arviointi (1 op) 22.3.2022 webinaari

OPH: Ratkaisukeskeinen työote neuropsykiatrisen oppijan kohtaamisessa (2 op) 22.3. ja 6.4.2022 webinaari

OPH: Keinoja kiusaamisen ehkäisemiseen koulussa (1 op), webinaari 22.3.2022

OPH: Haastavasti käyttäytyvän lapsen ymmärtäminen kouluympäristössä ja tukitoimien suunnittelu (1 op) 25.3.2022 Helsinki

OPH: Empaattisen ja rakentavan vuorovaikutuksen taidot haastavissa vuorovaikutustilanteissa (2 op) 1.4. ja 8.4.2022 Helsinki

OPH: Hyvinvoiva oppilas vaativassa tuessa (3 op) 29.3., 28.4. ja 12.5.2022 webinaari

OPH LAPPI Toiminnallista lukioloa! 2 (2 op), 5.4. ja 4.5.2022 webinaari

OPH: Kouluvalmiudet varhaiskasvatuksessa (1 op), 12.4.2022 Rauma -> webinaari

OPH: Lukivalmiuksien arviointi ja harjoittaminen toiminnallisilla menetelmin (2 op) 26.4. ja 17.5.2022 webinaari

OPH: Viivästyneen ja poikkeavan viittomakielen kehityksen tunnistaminen ja kuntoutuksen toteuttaminen (2 op), 27.4.2022 ja 12.5.2022 webinaari

OPH: Haastavasti käyttäytyvän lapsen ymmärtäminen kouluympäristössä ja tukitoimien suunnittelu – koulutus koulunkäynnin ohjaajille (1 op), 6.5.2022 webinaari

OPH: Yhteispeli – hyvinvointia ja taitoja koko koululle: 2021 alkanut

OPH: Yhteispeli – hyvinvointia ja taitoja koko koululle: 2022 alkava

OPH: Ekapeli lukemaan oppimisen ja sujuvan lukemisen tukena (1 op) verkkokoulutus 1.4. – 30.11.2022

OPH: Hahmottamisen haasteet toisen asteen koulutuksessa (1 op), verkkokoulutus 1.6.2022–30.11.2022

OPH: Hyvän työrauhan rakennusaineita – opettajan luokanhallinnan taitojen kehittäminen koulun arjessa (1 op), 1.6-15.12.2022 verkkokoulutus

OPH: Matematiikan opetus ja oppiminen (2 op) verkkokoulutus 1.6.–30.11.2022, oph220601mat

OPH: Tavoitteena sujuva lukutaito – Teoriaa ja harjoituksia (1 op) 15.8. – 1.12.2022 verkkokoulutus

OPH: Lapsen kuullun ymmärtämisen tukeminen varhaiskasvattajien ja vanhempien yhteistyönä (1 op) 23.8.2022 Helsinki

OPH: Lukivalmiuksien arviointi ja harjoittaminen toiminnallisilla menetelmin (2 op) 23.8. ja 13.9.2022 Tampere

OPH: Ratkaisukeskeisiä työkaluja oppilashuollon ammattilaisille hyvän työrauhan tukemiseksi koulu yhteisössä (2 op) 1.9. ja 14.10.2022 Kuopio -> webinaari

OPH: Tukea tarvitsevan oppilaan arviointi (1 op) 1.9.2022 webinaari

OPH: Luetun ymmärtämisen ja toiminnanohjaamisen tukeminen yläkoulussa ja toisella asteella (2 op) 7.9. ja 9.11.2022 webinaari

OPH: Aikamatkalla – Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoituksen harjoitusohjelma (2 op) 9.9. ja 11.11.2022 Helsinki

OPH: Haastavasti käyttäytyvän lapsen ymmärtäminen kouluympäristössä ja tukitoimien suunnittelu (1 op) 12.9.2022 Turku --> webinaari

OPH: Hyvinvoiva koulu (2 op) 13.9. ja 4.11.2022 Seinäjoki --> webinaari

OPH: S2-oppilaiden kielellisten taitojen arviointi ja tukeminen (2 op), 13.9. ja 15.11.2022 webinaari

OPH: MALTTI – tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen ryhmämuotoisen intervention ja tehostetun tuen toteuttaminen (3 op), 14.9.2022, 24.11.2022 ja 9.2.2023 webinaari

OPH: Aivo-osaamista oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi – Mitä jokaisen varhaiskasvattajan on tärkeää tietää aivojen kehityksestä (3 op) 15.-16.9.2022 ja 12.-13.10.2022 Helsinki

OPH: Haastava käyttäytyminen yläkoulussa (1 op), 16.9.2022 webinaari

OPH: Päällekkäistyneet oppimisvaikeudet (2 op) 16.9. ja 2.12.2022 webinaari

OPH: Matemaattisten taitojen kehitys, oppimisen vaikeudet, arviointi ja tukeminen esi- ja alkuopetuksessa (1 op) 16.9.2022 Oulu -> 4.11.2022 siirto

OPH: Hahmotusvaikeudet yläkoulussa ja toisella asteella – tunnistamisesta tukeen (3 op) 16.9., 5.10., 8.11. ja 29.11.2022 webinaari

OPH: Neuropsykiatrisen oppijan tukeminen (3 op) 20.9., 12.10. ja 24.11.2022 Lahti

OPH: Luku- ja kirjoitustaidon arviointi yläkoulussa: vaikeuden tunnistamisesta kohdennettuun tukeen (1 op), 22.9.2022 webinaari

OPH: Ratkaisukeskeinen työote neuropsykiatrisen oppijan kohtaamisessa (2 op) 22.9. ja 17.1.2023 webinaari!

UBS: Check in Check out (CICO) – en modell för individualiserat beteendestöd i skolan 2 op 22.9.2022 och 24.11.2022, 16.2 2023 klo 13-16. webinarium

OPH: Ymmärrätkö minua? Monikielisten lasten kielellisten taitojen tukeminen varhaiskasvatuksessa (1 op), 22.9. ja 10.11.2022 webinaari

OPH: Yleinen tuki oppilaiden käyttäytymisen tukemiseen; miten toimia levottoman luokan kanssa (3 op), 23.9. ja 18.11.2022 Oulu

OPH: Etsivät-ryhmä; lasten toiminnanohjaamisen tukeminen ryhmässä (3 op) 23.9. ja 18.11.2022 webinaari

OPH: Hukataanko oppilas – miten tuetaan oppilasta, joka käy epäsäännöllisesti koulua (1 op), 27.9.2022 webinaari

OPH: Työrauha kaikille – toimintamalli työrauhaongelmien vähentämiseksi (1 op) 27.9.2022 webinaari ja konsultatiivinen osa 16.11.2022 klo 14-15.30

OPH: Käyttäytymisen haasteiden kohtaaminen koulussa (2 op), 27.9., 28.9., 4.10. ja 5.10.2022 webinaari

OPH: Miten auttaa vanhempaa ymmärtämään lapsen oppimisvaikeuksia ja tukemaan oppimista (1 op), 29.9.2022 webinaari

OPH: Varhaisten matemaattisten taitojen ja varhaisen lukutaidon arviointi ja tukeminen (2op) 29.-30.9.2022 webinaari

OPH: Neuropsykiatriset pulmat – Toisella asteella ja yläkoulussa ilmenevien opiskelun vaikeuksien tunnistaminen ja tukitoimien suunnittelemisen (2 op) 30.9 ja 28.11.2022 Helsinki

OPH: Käyttäytymisen haasteiden kohtaaminen koulussa (2 op), 10.10.-31.12.2022 verkkoluentotalle

OPH: Check in-Check out (CICO) tehostetun tuen toimintamalli käytösongelmien kohtaamiseen koulu yhteisössä (3 op), 10.10. ja 14.11.2022 Turku

OPH: Lasten suomalaisen viittomakielen kehityksen tukeminen lapsen arjessa, päiväkodissa ja koulussa (5 op) webinaari 11.10., 2.11., 23.11. ja 29.11.2022

OPH: Erityistä tukea yleisopetuksen luokassa – keinoina yhteisopettajuus ja joustava opetusryhmäjako (3 op), 12.10. ja 9.12.2022

OPH: Check in-Check out (CICO) tehostetun tuen toimintamalli käytösongelmien kohtaamiseen koulu yhteisössä (3 op), 12.10. ja 16.11.2022 webinaari

OPH: Käyttäytymisen haasteiden kohtaaminen varhaiskasvatuksessa (2 op) ~~13.9. ja 13.10.2022~~ Jyväskylä, uudet päivät 13.10. ja 30.11.2022

OPH: Tukitoimia ammatillisen koulutuksen työrauhaongelmiin (1 op) 28.10.2022 webinaari

OPH: Lukemisen ja laskemisen sujuvuuden vaikeudet ja sujuvuuden tukeminen (1 op) 28.10.2022 webinaari

OPH: Lukuteatteri lukusujuvuuden kehittämisen tueksi (3 op) 1.-2.11.2022 Tampere

OPH: Selkosuomea kouluun (2 op) 1.11. ja 15.11.2022 Jyväskylä

OPH: Matemaattisten taitojen kehitys, oppimisen vaikeudet, arviointi ja tukeminen esi- ja alkuopetuksessa (1 op) 16.9.2022 Oulu

OPH: Lukivalmiuksien arviointi ja harjoittaminen toiminnallisilla menetelmillä (2 op) 8.11.2022 webinaari ja 29.11.2022 Oulu

UBS: Stöd för skolbarn med uppmärksamhets- och självregleringssvårigheter (1 sp) 10.11.2022 webinarium

OPH: Lapsen kuullun ymmärtämisen tukeminen varhaiskasvattajien ja vanhempien yhteistyönä (1 op) 22.3.2022 Tampere -> 20.9.2022 Tampere -> 10.11.2022 webinaari

OPH: Toiminnallista lukuiloa! Ideoita ja innostusta lastenkirjojen käyttöön varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (2 op) 16.11. ja 1.12.2022 webinaari

OPH: Keinoja kiusaamisen ehkäisemiseen koulussa (1 op), 16.11.2022 Jyväskylä

OPH: Sananjalkoja ja kirjainkiemuroita – sanataiteen menetelmistä intoa ja iloa luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen ja opettamiseen (2 op) 17.11. ja 14.12.2022 webinaari

OPH: Hahmotus, työmuisti, tarkkaavuus ja toiminnanohjaus – kognitioiden huomioiminen opetuksen arjessa (3 op) 21.-22.11.2022 ja 14.-15.12.2022 Helsinki

OPH: Keinoja kiusaamisen ehkäisemiseen varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa (1 op), 23.11.2022 webinaari

OPH: Yläkouluikäisten nuorten oppimisvaikeudet ja tukeminen (1 op), 23.11.2022 webinaari

OPH: Erityistä tukea yleisopetuksen luokassa – keinoina yhteisopettajuus ja joustava opetusryhmäjako (3 op) 25.11.2022 ja 3.2.2023 webinaarit

OPH: Erityistä tukea yleisopetuksen luokassa – keinoina yhteisopettajuus ja joustava opetusryhmäjako (3 op) 29.11.2022 ja 7.2.2023 Kuopio

OPH: Erityistä tukea yleisopetuksen luokassa – keinoina yhteisopettajuus ja joustava opetusryhmäjako (3 op) 28.11.2022 ja 6.2.2023 Kouvola

OPH: Kielenkehityksen ja vuorovaikutuksen tukeminen (3 op) 29.11.2022, 2.2.2023 ja 7.3.2023 Tampere

OPH: Sosiaalisten taitojen tukeminen varhaiskasvatuksessa ja esi- ja alkuopetuksessa (1 op) 8.12.2022 webinaari

OPH: Oppilaiden psyykinen oireilu ja kouluun kiinnittymisen haasteet (1 op) 9.12.2022 webinaari

Jamk - Oph: Lasten psykiatriset ongelmat alle kouluikässä ja ongelmien kytkeytyminen kouluikään oppimisvaikeuksiin, 15.12.2022 webinaari

NIILO MÄKI -SÄÄTIÖN HALLINTONEUVOSTO JA HALLITUS 2022

Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvosto vuonna 2022

Niilo Mäki Säätiön hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus. Hallintoneuvostoon kuuluu puheenjohtaja ja 12-15 muuta jäsentä, jotka valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvoston sääntömääräisissä kokouksissa käsitellään mm. toimintakertomus ja tilinpäätös (kevätkokous) sekä seuraavan vuoden toimintasuunnitelma (syyskokous). Hallintoneuvoston jäsenet vuonna 2022 olivat (suluissa viimeinen valintavuosi).

Raimo Lappalainen, pj	(2019) Jyväskylän yliopistosäätiö
Mikko Aro, vpj	(2020) Jyväskylän yliopistosäätiö
Onerva Mäki, vpj	(2020) Niilo Mäen perikunta
Marja-Leena Laakso	(2019) Jyväskylän yliopistosäätiö
Anna Rönkä	(2019) Haukkalan säätiö
Nico Holmberg	(2019) Jyväskylän kaupunki
Nina Hovén-Korpela	(2021) ADHD-liitto ry
Elina Salo-Orkamaa	(2021) Aivoliitto ry
Juha Lappalainen	(2019) Suomen CP-liitto ry
Kirsti Karila/Katariina Pärnä	(2020) Mannerheimin lastensuojeluliitto
Sonja Miettinen	(2020) Kehitysvammaliitto
Riia Palmqvist	(2021) Opetushallitus
Anne Vierelä	(2019) Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Berndt-Johan Lindström	(2020) Svenska Kulturfonden
Päivi Lindberg	(2019) THL

Niilo Mäki -säätiön hallitus vuonna 2022

Niilo Mäki Säätiön hallitukseen kuuluu puheenjohtaja sekä 4-6 jäsentä varajäsenineen. Hallintoneuvosto nimeää hallituksen vuodeksi kerrallaan. Seuraavassa hallituksen jäsenet sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä vuonna 2022.

Jäsen

Päivi Fadjukoff, puheenjohtaja
Hannu Savolainen, vpj
Timo Ahonen
Ulla Richardson
Paavo Leppänen
Päivi Kalilainen
Anne Korhonen

Varajäsen

Onerva Mäki
Tuomo Virtanen
Reija Alen
Jyrki Saarivaara
Tiina Parviainen
Seppo Huhtiniemi
Kirsi Kallionpää